

บทที่ 3

การทดลอง

วิทยานิพนธ์นี้ทำการทดลองเพื่อวัดสัญญาณการสั่นสะเทือนจากชุดทดลองที่ตำแหน่งบน แบร์ริงเฟืองขับที่ระดับลึกหรือของเฟืองขับต่างๆ กัน โดยการสั่นหรือของซีฟันเป็นการสั่นหรือที่เกิดขึ้นจริงที่สภาวะทดลองนั้นๆ ซึ่งการสั่นหรือจะแปรตามระดับของภาระและความเร็วรอบเฟืองขับ จากการทดลองจะได้รูปแบบของการสั่นหรือของเฟืองที่สภาวะต่างๆ และแนวโน้มของสัญญาณในรูปแบบ และวิธีการวัดสัญญาณต่างๆ ตามระดับลึกหรือที่เพิ่มขึ้น

รูปแบบการทดลอง

ในการวิเคราะห์สัญญาณการสั่นสะเทือนของชุดเฟือง สัญญาณที่ได้มักรวมข้อบกพร่องหลายๆ ชนิดจากทุกๆ ส่วนมาผสมกัน ดังนั้นการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างสัญญาณการสั่นสะเทือนกับระดับลึกหรือของฟันเฟืองจึงต้องควบคุมให้ชุดทดลองมีความผิดพลาดน้อยที่สุด โดยตั้งศูนย์เพลลาให้ได้แนวแกนและเพลลาทั้งสองเส้นต้องขนานกัน ปรับระยะห่างระหว่างเพลลาให้ได้ระยะตรงตามผลรวมของรัศมีพิตซ์เฟืองขับและเฟืองตามตรวจสอบจุดเชื่อมต่อทุกจุดในชุดทดลองไม่ให้เกิดความหลุดหลวมทุกครั้งก่อนการทดลอง ในส่วนของเฟืองการสั่นหรือจะเพิ่มขึ้นตามระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองโดยจะมีการเก็บสัญญาณในทุกๆ 120 นาที จนกระทั่งมีการสั่นหรือเฉลี่ยที่ปลายฟันตามกำหนด ซึ่งประมาณโดยภาพถ่ายของฟันเฟืองจำนวน 5 ฟัน และเพื่อลดความซับซ้อนของสัญญาณที่ใช้ตรวจวัดจึงเลือกใช้เฟืองขับและเฟืองตามเป็นทองเหลืองและเหล็กตามลำดับ เพื่อให้การสั่นหรือเกิดเฉพาะที่เฟืองขับ

สภาวะการทดลอง

- ภาระ (Load) : 200 และ 340 วัตต์ ปรับภาระโดยการเปลี่ยนความต่างศักย์
ที่จ่ายให้ชุดลดสนามของเครื่องปั่นไฟรถยนต์ (Alternator)
- ความเร็วรอบเฟืองขับ : 500 และ 800 รอบต่อนาที
- เฟืองขับ : ทำจากทองเหลือง ϕ พิตซ์ 104 มม. โมดูล 4 มม. 26 ซี่
- เฟืองตาม : ทำจากเหล็ก ϕ พิตซ์ 148 มม. โมดูล 4 มม. 37 ซี่
- เพื่อให้เกิดการสั่นหรืออย่างรวดเร็วการทดลองนี้จึงไม่มีการใช้สารหล่อลื่น

จากสภาวะการทดลองจึงมีทั้งหมด 4 ชุดการทดลองดังนี้

1. ภาระ 200 วัตต์ ความเร็วของเฟืองขับ 500 รอบต่อนาที
2. ภาระ 200 วัตต์ ความเร็วของเฟืองขับ 800 รอบต่อนาที
3. ภาระ 340 วัตต์ ความเร็วของเฟืองขับ 500 รอบต่อนาที
4. ภาระ 340 วัตต์ ความเร็วของเฟืองขับ 800 รอบต่อนาที

โดยที่ในแต่ละสภาวะทำการเก็บสัญญาณด้วยวิธีการเก็บ 3 วิธี คือ

1. การเฉลี่ยบนโดเมนความถี่ (Spectrum Averaging)
2. กระบวนการขยายความละเอียดของสเปกตรัม (Zoom Processing)
3. การเฉลี่ยบนโดเมนเวลาเข้าจังหวะ (Synchronous Time Averaging)

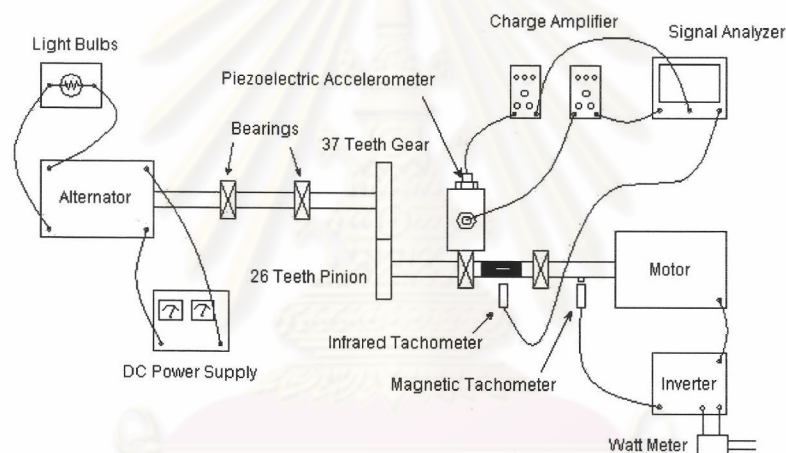
โดยแต่ละชุดการทดลองทำการวัดสัญญาณที่ตำแหน่งแบริงเฟืองขับในแนวรัศมี (Radial Axis) สองทิศทางคือ แนวตั้ง (Vertical Axis) และแนวนอน (Horizontal Axis) วัดสัญญาณในทุกๆ 120 นาที จนมีการสึกหรอที่ปลายของเฟืองขับประมาณ 83 เปอร์เซ็นต์

อุปกรณ์การทดลอง

1. ชุดเฟืองตรงมีฟันเป็นโค้งอินโวลูท
2. ชุดทดลองการสั่นสะเทือนของชุดเฟือง (Diagnostic Test Bed) ซึ่งประกอบด้วย
  - 2.1 มอเตอร์ 3 เฟส ขนาด 0.5 แรงม้า
  - 2.2 อินเวอร์เตอร์สำหรับแปลงเป็นกระแสไฟฟ้า 3 เฟส
  - 2.3 แทกโคมิเตอร์แบบแม่เหล็กไฟฟ้า (Magnetic Tachometer) สำหรับวัดความเร็วรอบ
  - 2.4 เพลา ϕ 20 มม.
  - 2.5 บอลล์แบริง และแฮสซิ่ง 4 ชุด
  - 2.6 แท่นชุดทดลอง
  - 2.7 ชุดล้อย้ายพานและสายพาน
  - 2.8 เครื่องปั่นไฟรถยนต์ขนาด 12 โวลต์ จ่ายกระแสสูงสุด 30 แอมแปร์
  - 2.9 ภาระทางไฟฟ้า (ชุดหลอดไฟ)
  - 2.10 เครื่องจ่ายไฟฟ้ากระแสตรงแบบปรับค่าได้ (DC Power Supply)
  - 2.11 พัดลม สำหรับช่วยระบายความร้อนของมอเตอร์ และ เครื่องปั่นไฟรถยนต์
3. ตัวตรวจรู้ชนิดวัดความเร่งแบบพิโซอิเล็กทริก (Piezoelectric Accelerometer)
4. เครื่องขยายประจุ (Charge Amplifier)
5. เครื่องวิเคราะห์สัญญาณ (Signal Analyzer)

6. ชุดแทกโคมิเตอร์แบบอินฟราเรด (Infrared Tachometer)		
7. วัตต์มิเตอร์ (Watt Meter)	ยี่ห้อ HIOKI	รุ่น 3286
8. เครื่องวัดระดับเสียง	ยี่ห้อ DIGICON	รุ่น DS-40
9. เครื่องขยายไฟร์ไฟล์	ยี่ห้อ MITUTOYO	รุ่น PJ-300
10. กล้องถ่ายภาพแบบดิจิทัล	ยี่ห้อ SONY	รุ่น MVC-FD71

รูปที่ 3-1 แสดงลักษณะการติดตั้งอุปกรณ์ต่างๆ ชุดอุปกรณ์วิเคราะห์สัญญาณทั้งหมดเป็นของบริษัท Brüel & Kjaer ประกอบด้วยเครื่องวิเคราะห์สัญญาณ รุ่น 2035 เครื่องขยายประจุ รุ่น 2635 และตัวตรวจรู้ชนิดวัดสัญญาณความเร่ง รุ่น 4371 และ รุ่น 4444 ส่วนแทกโคมิเตอร์แบบอินฟราเรดเป็นชุดวงจรสำเร็จรูปที่ประยุกต์ติดตั้งเพิ่มเข้ามาเพื่อสร้างสัญญาณ ทริกเกอร์สำหรับการเก็บสัญญาณ ด้วยวิธีการเฉลี่ยบนโดเมนเวลาเข้าจังหวะ

รูปที่ 3-1 ชุดอุปกรณ์ทดลองการสั่นสะเทือนของชุดเฟือง [12]

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ใส่ชุดเฟืองทดสอบเข้ากับเพลลาขับ
2. สอบเทียบ (Calibrate) เครื่องวิเคราะห์สัญญาณ
3. ตรวจสอบความแน่นของจุดเชื่อมต่อต่างๆ
4. เริ่มเดินเครื่อง
5. ปรับความเร็วรอบโดยการปรับอินเวอร์เตอร์และความต่างศักย์ที่จ่ายให้กับขดลวดสนามในเครื่องปั่นไฟถยนต์

6. เริ่มเก็บข้อมูลจริงเมื่อความเร็วและภาระที่วัดได้เริ่มคงที่ โดยเก็บสัญญาณ 5 ครั้งในแต่ละวิธีการเก็บสัญญาณของแต่ละสภาวะการทดลอง
7. เก็บข้อมูลและหยุดเดินเครื่องในทุกๆ 120 นาที ถ่ายรูปพื้นเพ็อง เพื่อประมาณระดับสึกหรอที่ปลายพื้น
8. เมื่อการสึกหรอที่ประมาณได้มีค่าใกล้เคียงกับที่ต้องการแล้ว ทำการถอดเพ็องออกจากชุดทดลองเพื่อทำการวัดโพไฟล์อย่างละเอียดด้วยเครื่องขยายโพไฟล์
9. ใส่ชุดเพ็องทดสอบเข้ากับเพลลาซ์อีกครั้งเพื่อทำการทดลองต่อไป

รายละเอียดการวัดสัญญาณการสั่นสะเทือน

การเก็บสัญญาณด้วยวิธีการเฉลี่ยบนโดเมนความถี่

การเก็บสัญญาณแต่ละครั้งใช้สัญญาณเฉลี่ย 20 ชุดสัญญาณ การเฉลี่ยเป็นแบบเหลื่อมกัน 75 % ใช้ฟังก์ชันแฮนนิ่ง (Hanning) เป็นฟังก์ชันถ่วงน้ำหนัก ใช้ตัวกรองความถี่ต่ำที่ 0.7 Hz ส่วนตัวกรองความถี่สูงใช้ตามพิสัยของโดเมนความถี่คือ 800 Hz สำหรับความเร็ว 500 รอบต่อนาที และ 1.6 kHz สำหรับความเร็ว 800 รอบต่อนาที รายละเอียดของโดเมนต่าง ๆ แสดงไว้ในตารางที่ 3-1 และ 3-2 สัญญาณบนโดเมนเวลาแสดงผลเฉพาะชุดสัญญาณสุดท้ายเท่านั้น

ตารางที่ 3-1 รายละเอียดของสัญญาณชนิดต่าง ๆ ที่เก็บด้วยวิธีการเฉลี่ยบนโดเมนความถี่สำหรับความเร็ว 500 รอบต่อนาที

ชนิดของสัญญาณที่ได้จากเครื่องวิเคราะห์สัญญาณ	พิสัยของโดเมน	ความละเอียด (Resolution)	จำนวนจุดข้อมูล (Data Points)
สัญญาณบนโดเมนเวลา	1sec	488 μ sec	2048 lines
สเปกตรัม (Spectrum)	800 Hz	1 Hz	800 lines
เซปส์ตรัม (Cepstrum)	500 msec	488 μ sec	1024 lines

ตารางที่ 3-2 รายละเอียดของสัญญาณชนิดต่าง ๆ ที่เก็บด้วยวิธีการเฉลี่ยบนโดเมน
ความถี่สำหรับความเร็ว 800 รอบต่อนาที

ชนิดของสัญญาณที่ได้จาก เครื่องวิเคราะห์สัญญาณ	พิสัยของโดเมน	ความละเอียด (Resolution)	จำนวนจุดข้อมูล (Data Points)
สัญญาณบนโดเมนเวลา	500 msec	244 μ sec	2048 lines
สเปกตรัม (Spectrum)	1.6 kHz	2 Hz	800 lines
เซปส์ตรัม (Cepstrum)	250 msec	244 μ sec	1024 lines

กระบวนการขยายความละเอียดของโดเมนความถี่

กระบวนการขยายความละเอียดของโดเมนความถี่ คือการเก็บสัญญาณด้วยวิธีการเฉลี่ยบนโดเมนความถี่ซึ่งสามารถกำหนดให้เก็บสัญญาณเฉพาะช่วงความถี่ที่สนใจโดยไม่ต้องเริ่มตั้งแต่ 0 Hz ทำให้ความละเอียดของสัญญาณสเปกตรัมมีมากขึ้น แต่เนื่องจากข้อมูลสัญญาณบนโดเมนเวลาที่เก็บไว้ในหน่วยความจำคือข้อมูลที่สุ่มตัวอย่างจากทุกๆ N ข้อมูลของข้อมูลดิบ เมื่อ N คือจำนวนเท่าที่ต้องการเพิ่มความละเอียด ทำให้สัญญาณบนโดเมนเวลาไม่ใช่สัญญาณการสั่นสะเทือนจริงของชุดเฟือง ดังนั้นจึงไม่นำมาวิเคราะห์

การเก็บสัญญาณแต่ละครั้งใช้สัญญาณเฉลี่ย 10 ชุดสัญญาณ เหตุผลที่เลือกใช้จำนวนชุดสัญญาณน้อยกว่าวิธีการเฉลี่ยบนโดเมนความถี่ เนื่องจากเวลาที่ใช้ในการเก็บสัญญาณแต่ละชุดนานขึ้นและการเปลี่ยนแปลงของความเร็วรอบมีผลต่อคุณภาพสัญญาณ การเฉลี่ยเป็นแบบเหลื่อมกัน 75 % ใช้ฟังก์ชันแฮนนิ่ง (Hanning) เป็นฟังก์ชันถ่วงน้ำหนัก ใช้ตัวกรองความถี่ต่ำและตัวกรองความถี่สูงขึ้นอยู่กับช่วงความถี่ที่เลือกใช้ โดยที่กรณีความเร็ว 500 รอบต่อนาที เลือกใช้ความถี่กึ่งกลางที่ 200 Hz ช่วงพิสัยของโดเมนความถี่ 200 Hz ส่วนกรณีความเร็ว 800 รอบต่อนาที เลือกใช้ความถี่กึ่งกลางที่ 320 Hz ช่วงพิสัยของโดเมนความถี่ 400 Hz เหตุที่เลือกให้ความถี่กึ่งกลางไม่ตรงกับความเร็ว GMF เพื่อหลีกเลี่ยงความผิดพลาดทางแอมพลิจูดของยอดสเปกตรัมที่ความเร็ว GMF รายละเอียดของโดเมนต่าง ๆ แสดงไว้ในตารางที่ 3-3 และ 3-4

ตารางที่ 3-3 รายละเอียดของสัญญาณชนิดต่าง ๆ ที่เก็บด้วยกระบวนการขยายความละเอียดของโดเมนความถี่สำหรับความเร็ว 500 รอบต่อนาที

ชนิดของสัญญาณที่ได้จากเครื่องวิเคราะห์สัญญาณ	พิสัยของโดเมน	ความละเอียด (Resolution)	จำนวนจุดข้อมูล (Data Points)
สเปกตรัม (Spectrum)	200 Hz	0.25 Hz	800 lines
เซปส์ตรัม (Cepstrum)	2 sec	1.95 msec	1024 lines

ตารางที่ 3-4 รายละเอียดของสัญญาณชนิดต่าง ๆ ที่เก็บด้วยกระบวนการขยายความละเอียดของโดเมนความถี่สำหรับความเร็ว 800 รอบต่อนาที

ชนิดของสัญญาณที่ได้จากเครื่องวิเคราะห์สัญญาณ	พิสัยของโดเมน	ความละเอียด (Resolution)	จำนวนจุดข้อมูล (Data Points)
สเปกตรัม (Spectrum)	400 Hz	0.50 Hz	800 lines
เซปส์ตรัม (Cepstrum)	1 sec	977 μ sec	1024 lines

การเก็บสัญญาณด้วยวิธีการเฉลี่ยบนโดเมนเวลาเข้าจังหวะ

การเก็บสัญญาณด้วยวิธีการนี้ต้องอาศัยสัญญาณทริกเกอร์จากภายนอก โดยสัญญาณ ทริกเกอร์ดังกล่าวรับมาจากแทกโคมิเตอร์แบบอินฟราเรด ผ่านทางช่อง External Trigger Input ของเครื่องวิเคราะห์สัญญาณ ซึ่งจะเป็นตัวสั่งการให้เครื่องเริ่มเก็บสัญญาณแต่ละชุดสัญญาณ การเก็บสัญญาณแต่ละครั้งใช้สัญญาณเฉลี่ย 100 ชุดสัญญาณ ใช้ตัวกรองความถี่ต่ำและตัวกรองความถี่สูง เช่นเดียวกับการเก็บสัญญาณด้วยวิธีการเฉลี่ยบนโดเมนความถี่ การเก็บสัญญาณด้วยวิธีนี้ไม่ต้องใช้ฟังก์ชันถ่วงน้ำหนักเนื่องจากการเฉลี่ยบนโดเมนเวลาเข้าจังหวะมีลักษณะความเป็นตัวกรองความถี่ เหมือนกับการกรองแบบหวี (Comb Filtering) รายละเอียดของโดเมนต่าง ๆ แสดงไว้ในตารางที่ 3-5 และ 3-6

ตารางที่ 3-5 รายละเอียดของสัญญาณชนิดต่าง ๆ ที่เก็บด้วยวิธีการเฉลี่ยบนโดเมนเวลา
เข้าจังหวะสำหรับความเร็ว 500 รอบต่อนาที

ชนิดของสัญญาณที่ได้จาก เครื่องวิเคราะห์สัญญาณ	พิสัยของโดเมน	ความละเอียด (Resolution)	จำนวนจุดข้อมูล (Data Points)
สัญญาณบนโดเมนเวลา	1sec	488 μ sec	2048 lines
สเปกตรัม (Spectrum)	800 Hz	1 Hz	800 lines
เซปส์ตรัม (Cepstrum)	1 sec	488 μ sec	2048 lines

ตารางที่ 3-6 รายละเอียดของสัญญาณชนิดต่าง ๆ ที่เก็บด้วยวิธีการเฉลี่ยบนโดเมนเวลา
เข้าจังหวะสำหรับความเร็ว 800 รอบต่อนาที

ชนิดของสัญญาณที่ได้จาก เครื่องวิเคราะห์สัญญาณ	พิสัยของโดเมน	ความละเอียด (Resolution)	จำนวนจุดข้อมูล (Data Points)
สัญญาณบนโดเมนเวลา	500 msec	244 μ sec	2048 lines
สเปกตรัม (Spectrum)	1.6 kHz	2 Hz	800 lines
เซปส์ตรัม (Cepstrum)	500 msec	244 μ sec	2048 lines

พารามิเตอร์ต่างๆของสัญญาณการสั่นสะเทือนที่ใช้วิเคราะห์มีดังนี้

1) สัญญาณบนโดเมนเวลา

- RMS คือ ค่าแอมพลิจูดอาร์เอ็มเอส
- Peak คือ แอมพลิจูดสูงสุดของสัญญาณในช่วงระยะเวลาที่เก็บสัญญาณ
- Crest Factor คือ อัตราส่วนระหว่างค่า Peak ต่อค่า RMS
- Kurtosis คือ ค่าทางสถิติโมเมนต์อันดับที่ 4 สำหรับวัดขนาดการแผ่กว้างของการกระจายตัวของแอมพลิจูดการสั่นสะเทือน

2) สัญญาณสเปกตรัม

- แอมพลิจูดของ 1xGMF 2xGMF และ 3xGMF คือ แอมพลิจูดของยอดสัญญาณสเปกตรัมที่ความถี่การขบกันของชุดเฟือง ฮาร์โมนิกที่ 2 และ 3 ของความถี่การขบกันของชุดเฟืองตามลำดับ
- แอมพลิจูดของ 1xSBP 2xSBP และ 3xSBP คือ แอมพลิจูดของยอดสัญญาณสเปกตรัมที่เป็นชุดแถบความถี่ข้างรอบๆ 1xGMF โดยห่างจาก 1xGMF ออกไปทั้ง 2 ด้านเท่ากับความถี่ของเฟืองขับ ฮาร์โมนิกที่ 2 และ 3 ตามลำดับ ซึ่งคำนวณได้ในลักษณะเดียวกัน เนื่องจากแถบความถี่ข้างจะมียอดที่เด่นชัดที่ด้านซ้ายของ 1xGMF มากกว่าทางด้านขวา ในฮาร์โมนิกที่ 3 จึงพิจารณาเฉพาะแถบความถี่ในด้านซ้ายเท่านั้น
- แอมพลิจูดของ 1xSBW 2xSBW และ 3xSBW คือ แอมพลิจูดของยอดสัญญาณสเปกตรัมที่เป็นชุดแถบความถี่ข้างรอบ ๆ 1xGMF โดยห่างจาก 1xGMF ออกไปทั้ง 2 ด้านเท่ากับความถี่ของเฟืองตาม ฮาร์โมนิกที่ 2 และ 3 ตามลำดับ ซึ่งคำนวณได้ในลักษณะเดียวกันเนื่องจากแถบความถี่ข้างจะมียอดที่เด่นชัดที่ด้านซ้ายของ 1xGMF มากกว่าทางด้านขวา ในฮาร์โมนิกที่ 3 จึงพิจารณาเฉพาะแถบความถี่ในด้านซ้ายเท่านั้น

3) สัญญาณเซปส์ตี้ม

- แกมมนิจูดของ 1/P 2/P และ 3/P คือ ค่าแกมมนิจูดของยอดสัญญาณเซปส์ตี้มที่ควิเฟรนซี เท่ากับ 1/(ความถี่เฟืองขับ) ฮาร์โมนิกที่ 2 และ 3 ตามลำดับ
- แกมมนิจูดของ 1/W คือ ค่าแกมมนิจูดของยอดสัญญาณเซปส์ตี้มที่ควิเฟรนซีเท่ากับ 1/(ความถี่เฟืองตาม)

ข้อมูลความถี่ต่างๆรวมทั้งควิเฟรนซีที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์สัญญาณแสดงไว้ในตารางที่ 3-7

ตารางที่ 3-7 ความถี่และควิเฟรนซีที่ใช้วิเคราะห์สัญญาณ

Speed (rpm)	Frequency (Hz)					Quefreny (ms)			
	Pinion	Wheel	1xGMF	2xGMF	3xGMF	1/P	2/P	3/P	1/W
500	8.33	5.86	216.67	433.33	650	120	240	360	170.77
800	13.33	9.37	346.67	693.33	1040	75	150	225	106.73

รูปแบบของการสึกหรอ

จากการทดลองของ [13] ซึ่งเป็นการทดลองวิเคราะห์สัญญาณการสั่นสะเทือนที่ระดับของการสึกหรอของเฟืองขับที่ระดับต่างๆ ซึ่งมีสมมติฐานว่าการสึกหรอจะมีรูปแบบเดียวกันในทุกๆระดับของการสึกหรอ โดยรูปแบบของการสึกหรอได้จำลองมาจากการทดลองของ [14] ซึ่งเป็นการสึกหรอที่เกิดขึ้นจริงจากการทดลองในรูปแบบเดียวกันที่หนึ่งสถานะ แต่ภายหลังจากการทดลองของ [13] ซึ่งได้ดำเนินการทดลองหลายๆ สถานะของความเร็วยรอบและภาระจะมีการสึกหรอของเฟืองเพิ่มขึ้นเล็กน้อยพบว่ารูปแบบของการสึกหรอนั้นไม่ได้คงรูปแบบเดิมในระดับการสึกหรออื่นๆ ที่นอกเหนือจากระดับการสึกหรอของการทดลองของ [14] ซึ่งมีรูปแบบของการสึกหรอเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด

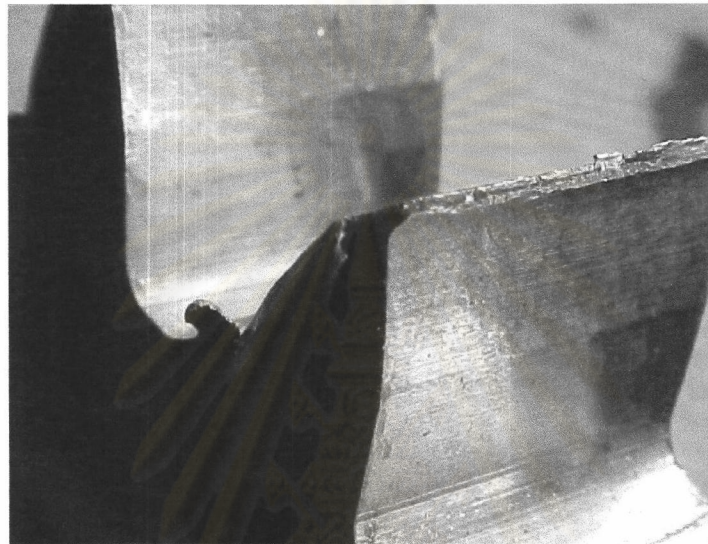
จากรูปแบบของการสึกหรอของงานวิจัยที่ผ่านมาที่เปลี่ยนไปตามสถานะการทดลอง งานวิจัยนี้จึงทำการวัดสัญญาณการสั่นสะเทือนชุดทดลองที่มีลักษณะของการสึกหรอของเฟืองที่เกิดขึ้นจริง ณ สถานะการทดลองต่างๆ โดยทำการเดินเครื่องชุดทดลองและระหว่างการทดลองวัดสัญญาณการสั่นสะเทือนและหยุดเดินเครื่องชุดทดลองเพื่อทำการสุ่มถ่ายรูปของฟันเฟืองจำนวน 5 ฟันทุกๆ 120 นาทีเพื่อสังเกตการสึกหรอ และเมื่อระดับสึกหรอเพิ่มขึ้นจนถึงระดับที่ต้องการโดยประมาณแล้วจะทำการถอดเฟืองดังกล่าวออกมาเพื่อวัดโพไฟล์อย่างละเอียดของฟันเฟืองโดยเครื่องขยายโพไฟล์ 20 เท่า ต่อไป

การวัดการสึกหรอขั้นต้นใช้ขนาดการสึกหรอที่ปลายฟันซึ่งประมาณจากภาพถ่ายเฉลี่ยกันจำนวน 5 ฟันเป็นเกณฑ์ ถ้าการสึกหรอมีค่าประมาณค่าที่กำหนดไว้จึงจะทำการวัดรูปแบบการสึกหรออย่างละเอียดโดยเครื่องขยายโพไฟล์ 6 ระดับ โดยอ้างอิงจาก [14] คือ ระดับ 0-5 มีการสึกหรอดังนี้

ระดับสึกหรอที่ 0	มีการสึกหรอที่ปลายฟันประมาณ	0.0 %
ระดับสึกหรอที่ 1	มีการสึกหรอที่ปลายฟันประมาณ	16.6 %
ระดับสึกหรอที่ 2	มีการสึกหรอที่ปลายฟันประมาณ	33.2 %
ระดับสึกหรอที่ 3	มีการสึกหรอที่ปลายฟันประมาณ	49.8 %
ระดับสึกหรอที่ 4	มีการสึกหรอที่ปลายฟันประมาณ	66.4 %
ระดับสึกหรอที่ 5	มีการสึกหรอที่ปลายฟันประมาณ	83.0 %

การทดลองจะเริ่มเดินเครื่องชุดทดลองตั้งแต่ฟันของเฟืองขับยังไม่มีมีการสึกหรอไปจนพบการสึกหรอที่ปลายของฟันเฟืองขับประมาณ 83 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งประมาณจากภาพถ่ายฟันเฟืองจำนวน 5 ฟัน หรือทดลองไปจนพบว่ามีฟันของเฟืองขับฟันใดฟันหนึ่งมีการสึกหรอที่ปลายถึง 100 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งจากการทดลองในแต่ละสถานะจะพบการสึกหรอที่ฟันใดฟันหนึ่งถึง 100 เปอร์เซ็นต์ ก่อนที่การ

สึกหรอโดยประมาณที่ปลายฟันเฉลี่ยจาก 5 ฟันมีการสึกหรอถึง 83 เปอร์เซ็นต์ โดยในการทดลองที่ความเร็วรอบ 500 RPM จะพบการสึกหรอที่ปลายฟันใดฟันหนึ่งถึง 100 เปอร์เซ็นต์ อยู่ประมาณระหว่างระดับสึกหรอที่ 4 กับระดับสึกหรอที่ 5 แต่การทดลองที่ 800 RPM จะพบการสึกหรอที่ปลายฟันใดฟันหนึ่งถึง 100 เปอร์เซ็นต์ ที่ประมาณระดับสึกหรอที่ 4 ดังนั้นการทดลองที่ 800 RPM จึงทำการทดลองถึงแต่ระดับสึกหรอที่ 4 เท่านั้น โดยลักษณะของฟันเฟืองที่มีการสึกหรอที่ปลาย 100 เปอร์เซ็นต์ ดังกล่าวจะพบการบิดเบี้ยวที่ปลายของฟันเฟืองแสดงดังรูปที่ 3-2

รูปที่ 3-2 ภาพถ่ายการบิดเบี้ยวของปลายฟันเฟืองเมื่อฟันเฟืองมีการสึกหรอที่ปลาย 100 เปอร์เซ็นต์

ตัวอย่างการกระจายตัวของการสึกหรอของแต่ละฟันแสดงดังรูปที่ 3-3 โดยกลุ่มของเส้นสีน้ำเงินแสดงการกระจายโพรไฟล์ของฟันเฟืองที่สมบูรณ์ของเฟืองขับทั้ง 26 ฟัน ส่วนกลุ่มของเส้นสีแดงแสดงการกระจายตัวของการสึกหรอของฟันเฟืองในระดับที่ 1 ของเฟืองขับทั้ง 26 ฟัน จากรูปเห็นการสึกหรอที่ปลายฟันมากกว่าส่วนอื่น สำหรับความคลาดเคลื่อนบนขึ้นมารอบโคนฟันน่าจะเกิดมาจากความผิดพลาดในการวัดโพรไฟล์จากเครื่องขยายโพรไฟล์ โดยเมื่อฟันเฟืองมีการสึกหรอเกิดขึ้นเนื้อของทองเหลืองจะไหลออกมาของรวมกันอยู่ที่บริเวณขอบของฟันจนเกิดมีลักษณะเป็นครีบบนผิวของฟันเฟืองเมื่อทำการวัดโพรไฟล์โดยเครื่องขยายโพรไฟล์ ครีبدังกล่าวจะมาบังทางเดินของแสงทำให้เกิดเป็นเงาที่ยื่นออกมาบังเงาของโพรไฟล์ที่แท้จริง ครีبدังกล่าวจะไม่ปรากฏที่ปลายฟันเนื่องจากที่บริเวณปลายฟันมีการกลิ้งลบเหลี่ยมทำให้หน้าสัมผัสที่ปลายของเฟืองขับน้อยกว่าหน้าสัมผัสของเฟืองตามดังนั้นครีبدังกล่าวจึงไม่สามารถก่อตัวขึ้น และในทางกลับกันที่บริเวณโคนฟันของเฟืองขับก็จะมีหน้าสัมผัสที่มากกว่าที่บริเวณปลายฟันของเฟืองตาม ทำให้ที่บริเวณโคนฟันของเฟืองขับมีการก่อตัวของครีบบนผิวของฟันเฟือง

มากเป็นพิเศษจนเกิดลักษณะที่นูนขึ้นมามากกว่าโพรไฟล์เพื่องก่อนการทดลอง
สังเกตได้จากรูปที่ 3-4(ข)

ครีบริดงกล่าวจะ

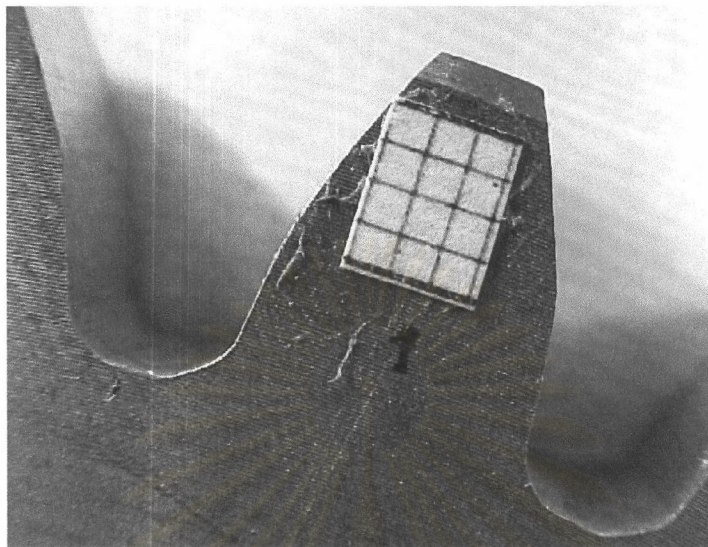
รูปที่ 3-3 การกระจายโพรไฟล์ของระดับสีกรหที่ 1

เวลาที่ใช้ไปในการทดลองเพื่อให้เฟืองสีกรหจนถึงค่าที่กำหนดที่ระดับสีกรหต่างๆ ของทั้ง 4
สภาวะทดลองแสดงไว้ในตารางที่ 3-8

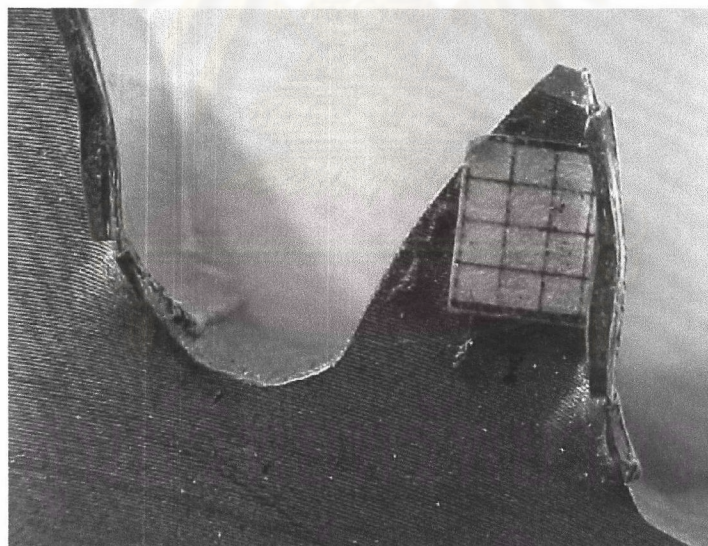
ตารางที่ 3-8 เวลาที่ใช้ในการทดลองจนเฟืองมีการสีกรหถึงระดับที่ต้องการที่สภาวะต่างๆ

สภาวะทดลอง	เวลาที่ใช้ในการทดลองจนเฟืองมีการสีกรหถึงระดับต่างๆ (นาที)				
	ระดับที่ 1	ระดับที่ 2	ระดับที่ 3	ระดับที่ 4	ระดับที่ 5
1. 500 RPM 200 W	7,320	11,640	12,480	14,520	14,760
2. 500 RPM 340 W	720	1,680	2,880	3,840	3,960
3. 800 RPM 200 W	1,080	2,280	3,360	4,800	-
4. 800 RPM 340 W	600	1,320	2,040	2,640	-

รูปที่ 3-4 แสดงภาพถ่ายของฟันเฟืองก่อนและหลังการทดลอง โดยในรูป 3-4(ข) เป็นภาพถ่ายของฟันเฟืองภายหลังการทดลองที่ความเร็วรอบ 500 รอบต่อนาที ระดับของภาวะ 340 วัตต์ เวลาที่ใช้ประมาณ 3,960 นาที โดยมีการสีกรหที่ปลายฟันประมาณ 63.5 เปอร์เซ็นต์

(ก) ฟันเฟืองขับก่อนการทดลอง

(ข) ฟันเฟืองขับหลังจากทำการทดลองไปประมาณ 3,960 นาที

รูปที่ 3-4 ภาพถ่ายฟันเฟืองก่อนและหลังการทดลองที่สภาวะ 500 RPM ภาระ 340 W

สัญญาณการสั่นสะเทือนจากการทดลอง

สัญญาณการสั่นสะเทือนจากทั้ง 3 วิธีการเก็บสัญญาณได้แก่ วิธีเฉลี่ยกันบนโดเมนความถี่ (Spectrum Averaging) วิธีเฉลี่ยกันบนโดเมนเวลาแบบเข้าจังหวะ (Synchronous Time Averaging) และวิธีการขยายความละเอียดบนโดเมนความถี่ (Zoom Processing) สัญญาณมีความแตกต่างกันทั้งขนาดแอมพลิจูดโดยรวม และความละเอียดในสัญญาณบนโดเมนเวลา สเปกตรัม และเซปส์ตรัม แต่ละวิธีการเก็บสัญญาณก็มีจุดเด่นที่แตกต่างกันออกไป การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสัญญาณการสั่นสะเทือนกับระดับการสึกหรอของฟันเฟืองในวิทยานิพนธ์นี้จะนำจุดเด่นของแต่ละวิธีการเก็บสัญญาณมารวมกันช่วยวิเคราะห์ เพื่อให้แนวโน้มที่ได้มีประสิทธิภาพและความน่าเชื่อถือมากที่สุด

สัญญาณการสั่นสะเทือนจากการเก็บสัญญาณโดยวิธีการเฉลี่ยบนโดเมนความถี่ การขยายความละเอียดบนโดเมนความถี่ และการเฉลี่ยบนโดเมนเวลาเข้าจังหวะ เกิดจากการเฉลี่ยกันของสัญญาณจำนวน 20, 10 และ 100 ชุดสัญญาณตามลำดับต่อเนื่องกัน การเก็บสัญญาณแต่ละวิธีจะเก็บสัญญาณ 5 ครั้งนำมาเฉลี่ยกัน ใช้เวลาในการเก็บสัญญาณแต่ละสภาวะทดลองเฉลี่ยประมาณ 40 นาที ซึ่งถือว่าน้อยมากเมื่อเทียบกับระยะเวลาในการทดลองทั้งหมด ดังนั้นจึงอาจประมาณได้ว่าไม่มีการสึกหรอเพิ่มขึ้นในระหว่างการเก็บสัญญาณ

เลือกแสดงผลของสัญญาณการสั่นสะเทือนเฉพาะภาวะ 340 วัตต์ ซึ่งเห็นการเปลี่ยนแปลงได้ชัดเจนกว่าที่ภาวะ 200 วัตต์ เนื่องจากการส่งผ่านแรงระหว่างเฟืองมีค่าสูงกว่า โดยแสดงผลสัญญาณเรียงลำดับตั้งแต่เริ่มทดลองไปจนถึงที่ระดับสึกหรอสูงสุด สัญญาณที่นำมาแสดงมีอยู่ 3 ลักษณะ คือสัญญาณบนโดเมนเวลา สัญญาณบนโดเมนความถี่ และสัญญาณเซปส์ตรัม และในแต่ละลักษณะจะเก็บสัญญาณ 3 วิธี คือ การเก็บสัญญาณโดยวิธีเฉลี่ยกันบนโดเมนความถี่ วิธีเฉลี่ยกันบนโดเมนเวลาแบบเข้าจังหวะ และวิธีการขยายความละเอียดบนโดเมนความถี่ แต่กรณีของสัญญาณบนโดเมนเวลาจะไม่แสดงสัญญาณที่เก็บโดยวิธีขยายความละเอียดบนโดเมนความถี่

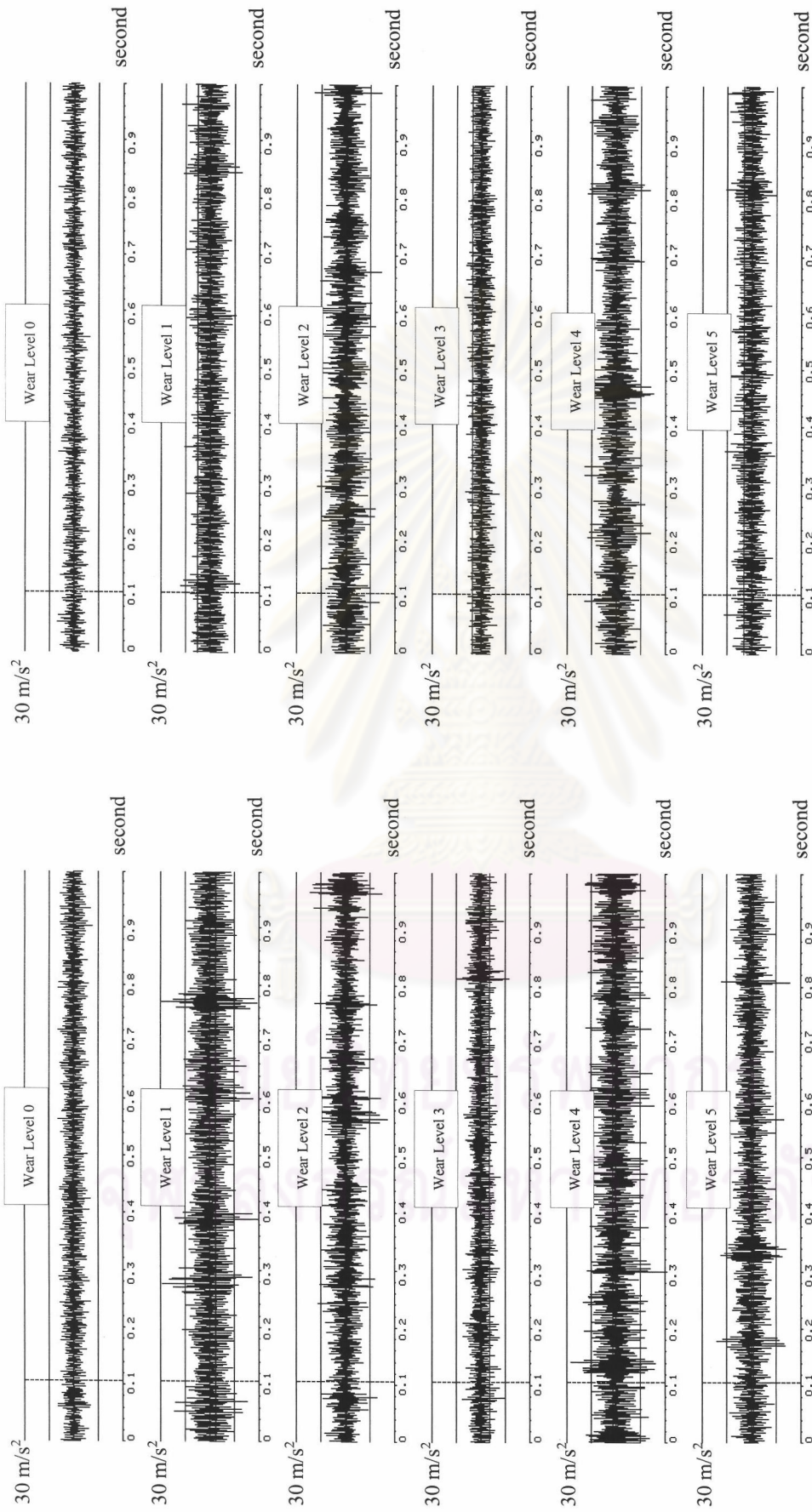
ศูนย์ถ่ายทอดทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพสัญญาณบนโดเมนเวลา

แสดงเฉพาะสัญญาณที่เก็บด้วยวิธีการเฉลี่ยบนโดเมนความถี่และโดเมนเวลาเข้าจังหวะพิสัยของโดเมนเวลา กรณีการวัดสัญญาณที่ความเร็ว 500 รอบต่อนาทีคือ 0 – 1,000 มิลลิวินาที ในขณะที่การวัดสัญญาณที่ความเร็ว 800 รอบต่อนาทีคือ 0 - 500 มิลลิวินาที ค่าแอมพลิจูดสูงสุดที่แสดงในแต่ละภาพสัญญาณเลือกแสดงตามความเหมาะสม รูปสัญญาณเรียงตามลำดับสภาวะการทดลองดังต่อไปนี้

- 1) สัญญาณที่ความเร็ว 500 รอบต่อนาที
  - รูปที่ 3-5 : ภาวะ 340 วัดต์ เก็บสัญญาณด้วยวิธี Spectrum Averaging
  - รูปที่ 3-6 : ภาวะ 340 วัดต์ เก็บสัญญาณด้วยวิธี Synchronous Time Averaging

- 2) สัญญาณที่ความเร็ว 800 รอบต่อนาที
  - รูปที่ 3-7 : ภาวะ 340 วัดต์ เก็บสัญญาณด้วยวิธี Spectrum Averaging
  - รูปที่ 3-8 : ภาวะ 340 วัดต์ เก็บสัญญาณด้วยวิธี Synchronous Time Averaging

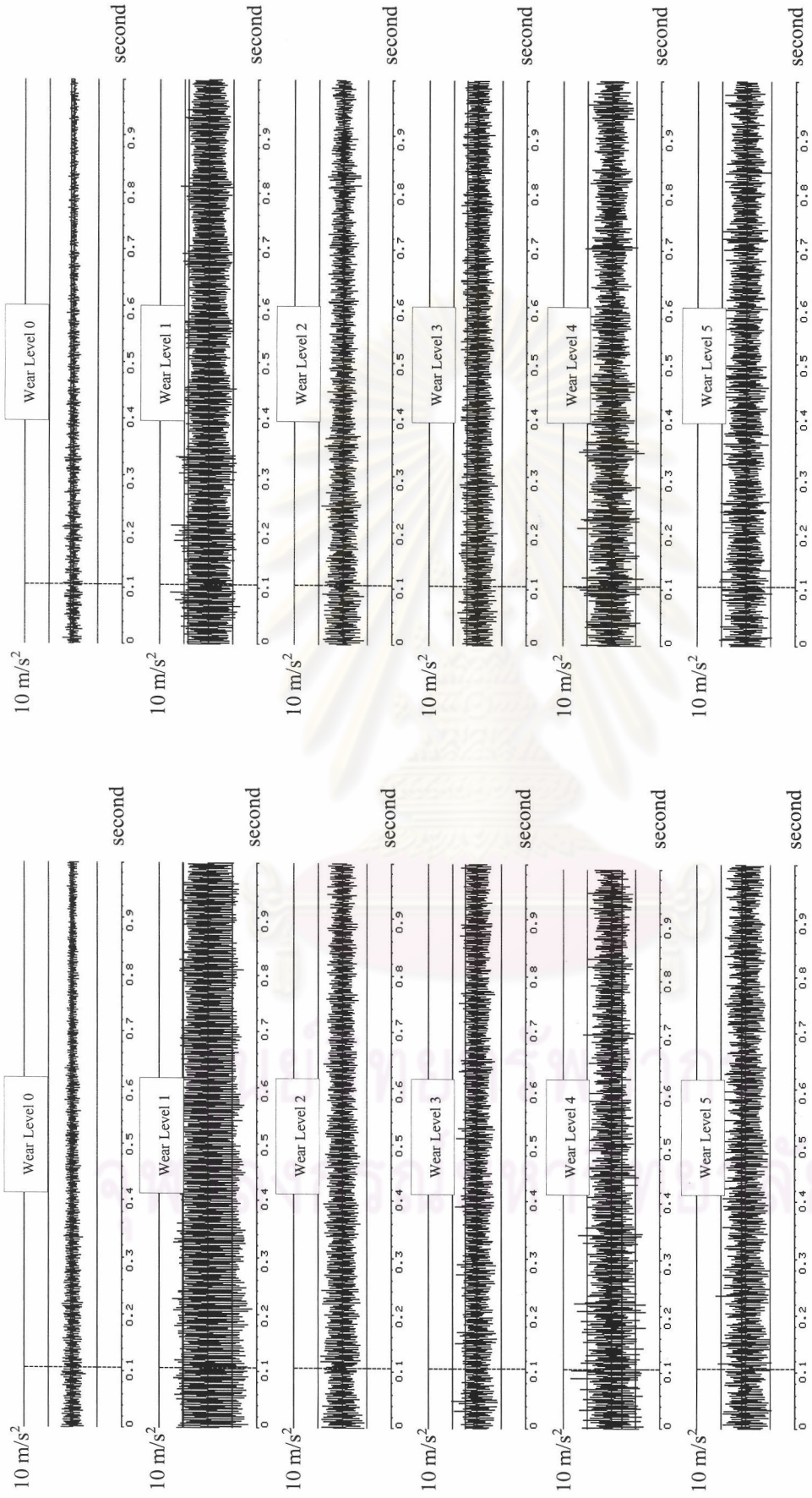
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เก็บสัญญาณในแนวระดับ

เก็บสัญญาณในแนวตั้ง

รูปที่ 3-5 สัญญาณบนโดเมนเวลา ที่สภาวะ 500 RPM ภาระ 340 W เก็บสัญญาณด้วยวิธี Spectrum Averaging

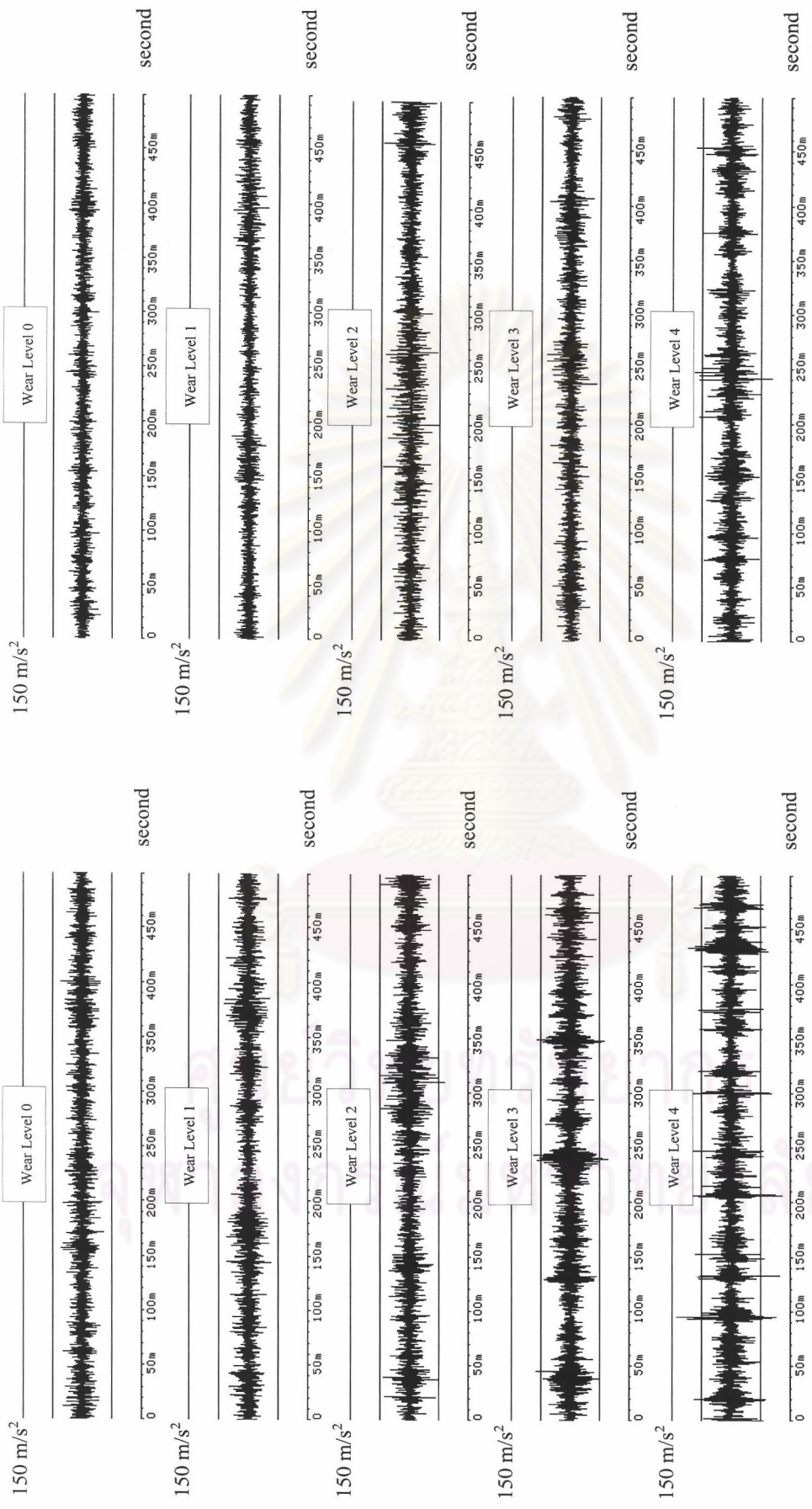

เก็บสัญญาณในแนวดิ่ง

เก็บสัญญาณในแนวระดับ

รูปที่ 3-6 สัญญาณบนโมเดลเวลาที่ 500 RPM ภาระ 340 W เก็บสัญญาณด้วยวิธี Synchronous Time Averaging

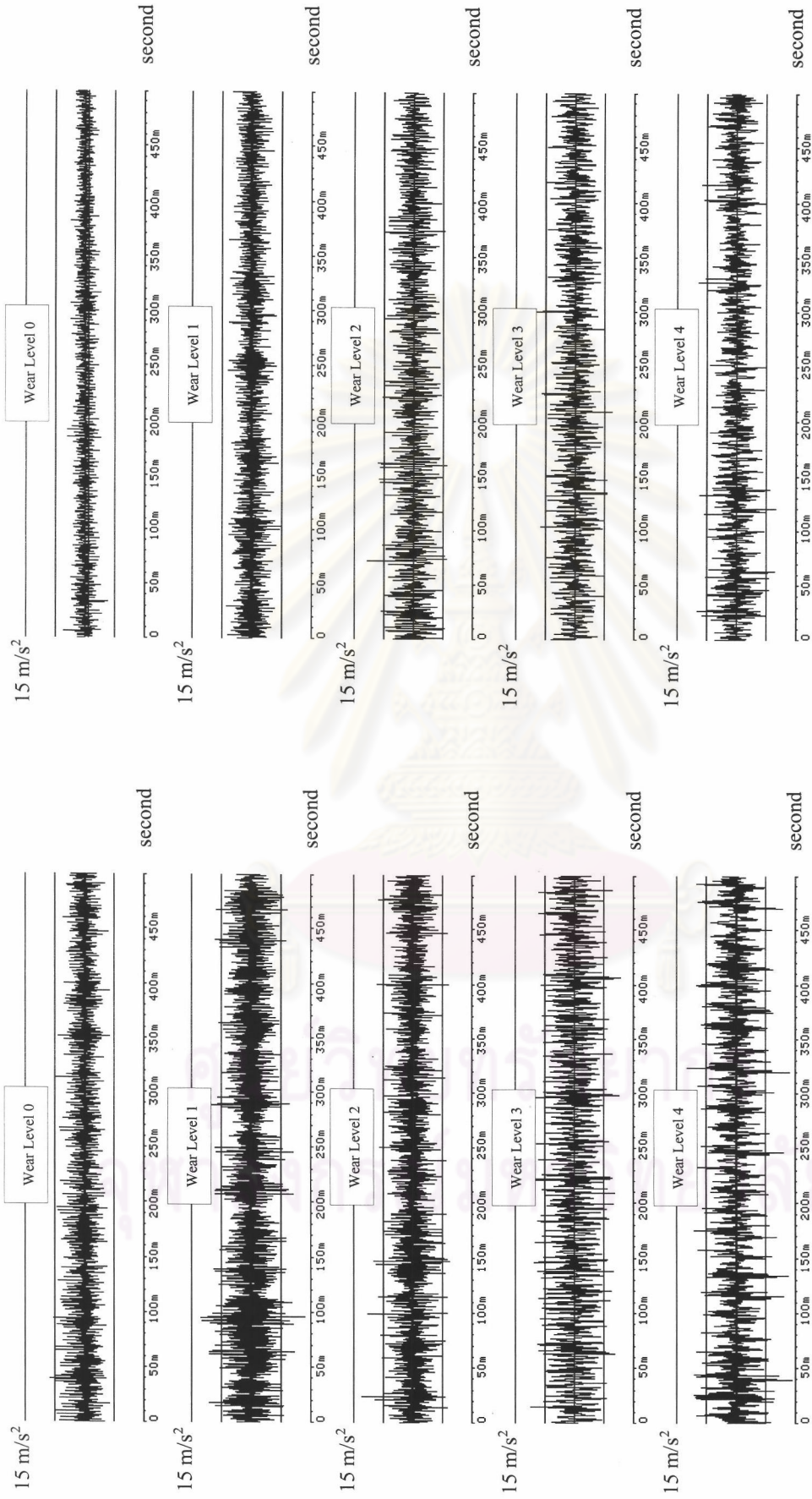

เก็บสัญญาณในแนวระดับ

เก็บสัญญาณในแนวตั้ง

รูปที่ 3-7 สัญญาณบนโต๊ะหมุนเวลา ที่สภาวะ 800 RPM ภาพ 340 W เก็บสัญญาณด้วยวิธี Spectrum Averaging

เก็บสัญญาณในแนวดิ่ง

เก็บสัญญาณในแนวระดับ

รูปที่ 3-8 สัญญาณบนโดเมนเวลา ที่สภาวะ 800 RPM ภาระ 340 W เก็บสัญญาณด้วยวิธี Synchronous Time Averaging

อภิปรายผลของสัญญาณบนโดเมนเวลา

จากรูปที่ 3-5 ถึง 3-8 โดยรวมจะพบว่าสัญญาณบนโดเมนเวลาในแนวดิ่งมีแอมพลิจูดโดยรวมที่สูงกว่าสัญญาณในแนวระดับในทุกวิธีการเก็บสัญญาณและทุกความเร็วรอบที่ทดลอง การเก็บสัญญาณโดยวิธี Spectrum Averaging ให้ค่าแอมพลิจูดที่สูงกว่าการเก็บสัญญาณโดยวิธี Synchronous Time Averaging เนื่องจากสัญญาณที่ได้จากการเก็บสัญญาณโดยวิธี Synchronous Time Averaging เป็นตัวแทนของสัญญาณที่ได้จากการเฉลี่ยกันของสัญญาณบนโดเมนเวลาจำนวน 100 ชุด ซึ่งสามารถลดสัญญาณรบกวนได้เป็นอันมาก ในขณะที่สัญญาณที่ได้จากการเก็บสัญญาณโดยวิธี Spectrum Averaging คือสัญญาณบนโดเมนเวลาเพียงชุดเดียว ดังนั้นสัญญาณที่ได้จากการเก็บสัญญาณโดยวิธี Synchronous Time Averaging จึงสามารถสังเกตเห็นการมอดูเลตของสัญญาณได้ง่ายกว่า โดยจากรูปสัญญาณความถี่ต่ำที่มีมอดูเลตมีคาบประมาณเท่ากับคาบของความถี่รอบหมุนของเฟืองขับ ซึ่งการทดลองที่ความเร็วรอบ 500 RPM สามารถเห็นการมอดูเลตได้ชัดเจนกว่าการทดลองที่ 800 RPM สัญญาณที่เก็บโดยวิธี Spectrum Averaging จะปรากฏลักษณะของพัลส์ชั่วขณะในสัญญาณโดยมากจะพบในสัญญาณที่เก็บในแนวดิ่งมากกว่าสัญญาณที่เก็บในแนวระดับ และพัลส์ดังกล่าวจะพบในการทดลองที่ความเร็วรอบ 800 RPM มากกว่าการทดลองที่ความเร็วรอบ 500 RPM ขนาดแอมพลิจูดโดยรวมของสัญญาณบนโดเมนเวลาเพิ่มขึ้นตามระดับของการสึกหรอ ซึ่งพบลักษณะของพัลส์ชั่วขณะ และรูปแบบของการมอดูเลตที่เพิ่มขึ้นตามระดับของการสึกหรอด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพสัญญาณสเปกตรัม

พิสัยของโดเมนความถี่สำหรับการเก็บสัญญาณด้วยวิธีการเฉลี่ยบนโดเมนความถี่และการเฉลี่ยบนโดเมนเวลาเข้าจังหวะ กรณีการวัดสัญญาณที่ความเร็ว 500 รอบต่อนาทีคือ 800 Hz และการวัดสัญญาณที่ความเร็ว 800 รอบต่อนาทีคือ 1,600 Hz เมื่อใช้กระบวนการขยายความละเอียดของโดเมนความถี่จะมีพิสัยแคบลง 4 เท่า ส่วนค่าสูงสุดของแอมพลิจูดในแต่ละภาพสัญญาณจะเลือกตามความเหมาะสม รูปสัญญาณเรียงตามลำดับสภาวะการทดลองดังต่อไปนี้

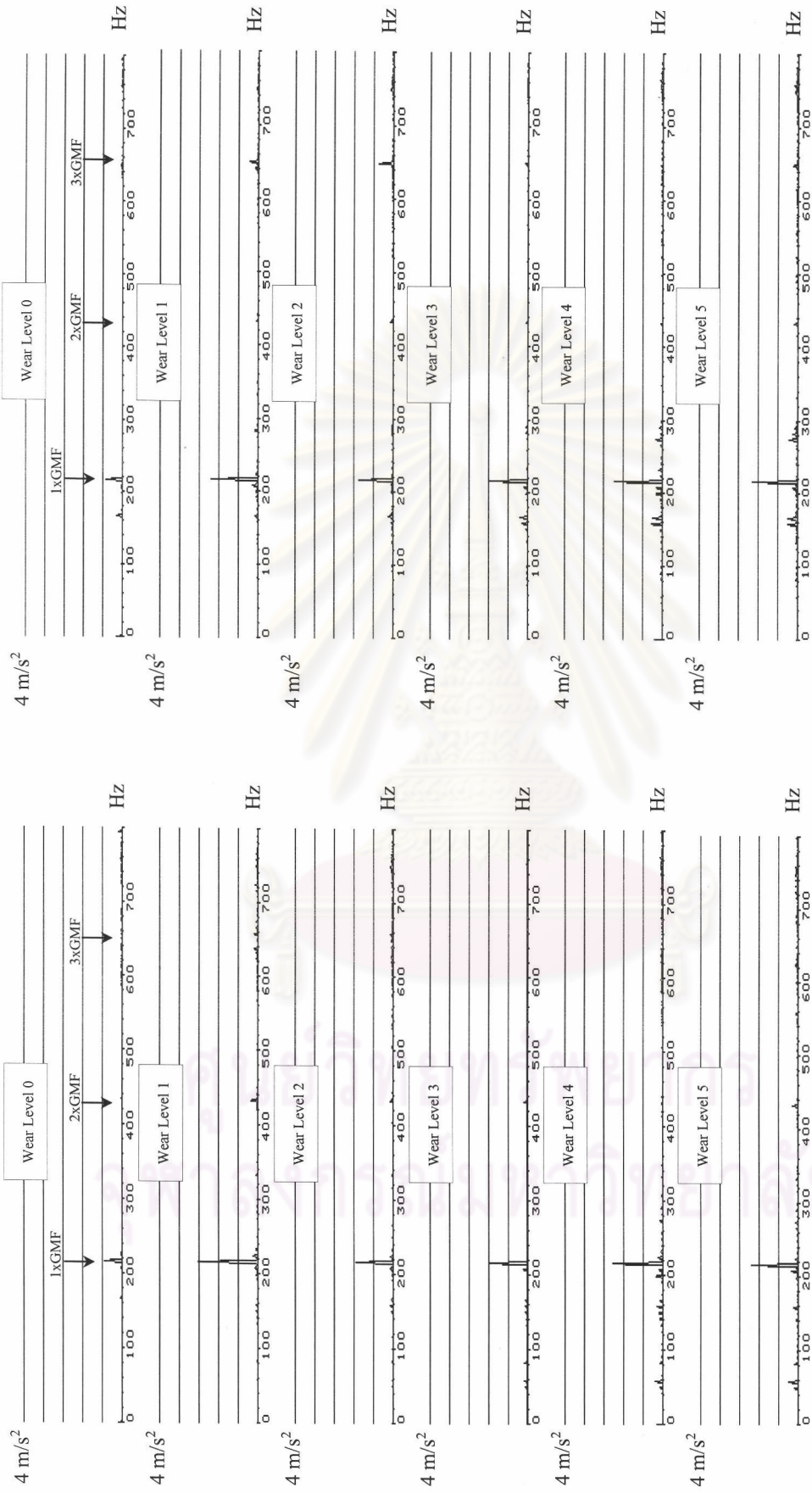
- 1) สัญญาณที่ความเร็ว 500 รอบต่อนาที
  - รูปที่ 3-9 : ภาวะ 340 วัตต์ เก็บสัญญาณด้วยวิธี Spectrum Averaging
  - รูปที่ 3-10 : ภาวะ 340 วัตต์ เก็บสัญญาณด้วยวิธี Synchronous Time Averaging
  - รูปที่ 3-11 : ภาวะ 340 วัตต์ เก็บสัญญาณด้วยวิธี Zoom Processing

- 2) สัญญาณที่ความเร็ว 800 รอบต่อนาที
  - รูปที่ 3-12 : ภาวะ 340 วัตต์ เก็บสัญญาณด้วยวิธี Spectrum Averaging
  - รูปที่ 3-13 : ภาวะ 340 วัตต์ เก็บสัญญาณด้วยวิธี Synchronous Time Averaging
  - รูปที่ 3-14 : ภาวะ 340 วัตต์ เก็บสัญญาณด้วยวิธี Zoom Processing

เก็บสัญญาณในแนวตั้ง

เก็บสัญญาณในแนวระดับ

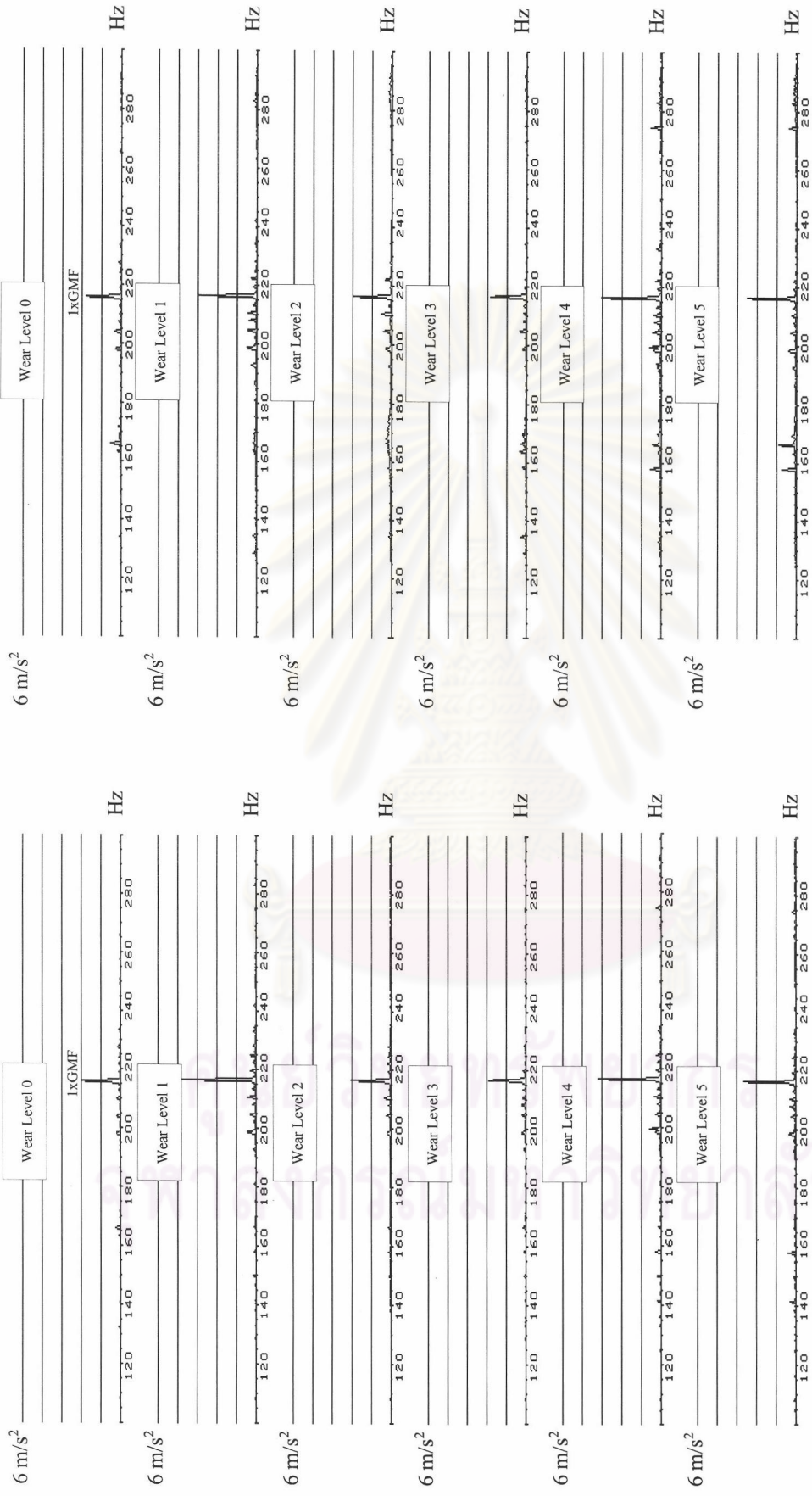
รูปที่ 3-9 สัญญาณสเปกตรัม ที่สภาวะ 500 RPM ภาระ 340 W เก็บสัญญาณด้วยวิธี Spectrum Averaging

เก็บสัญญาณในแนวตั้ง

เก็บสัญญาณในแนวระดับ

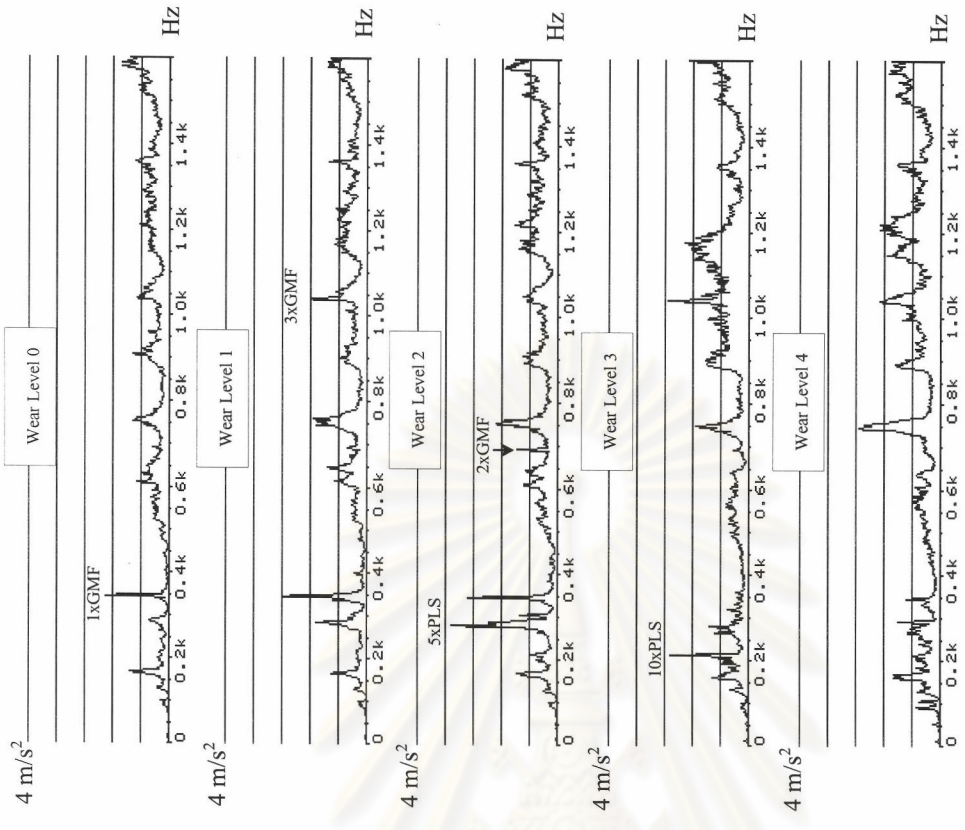
รูปที่ 3-10 สัญญาณสเปกตรัม ที่สภาวะ 500 RPM ภาระ 340 W เก็บสัญญาณด้วยวิธี Synchronous Time Averaging

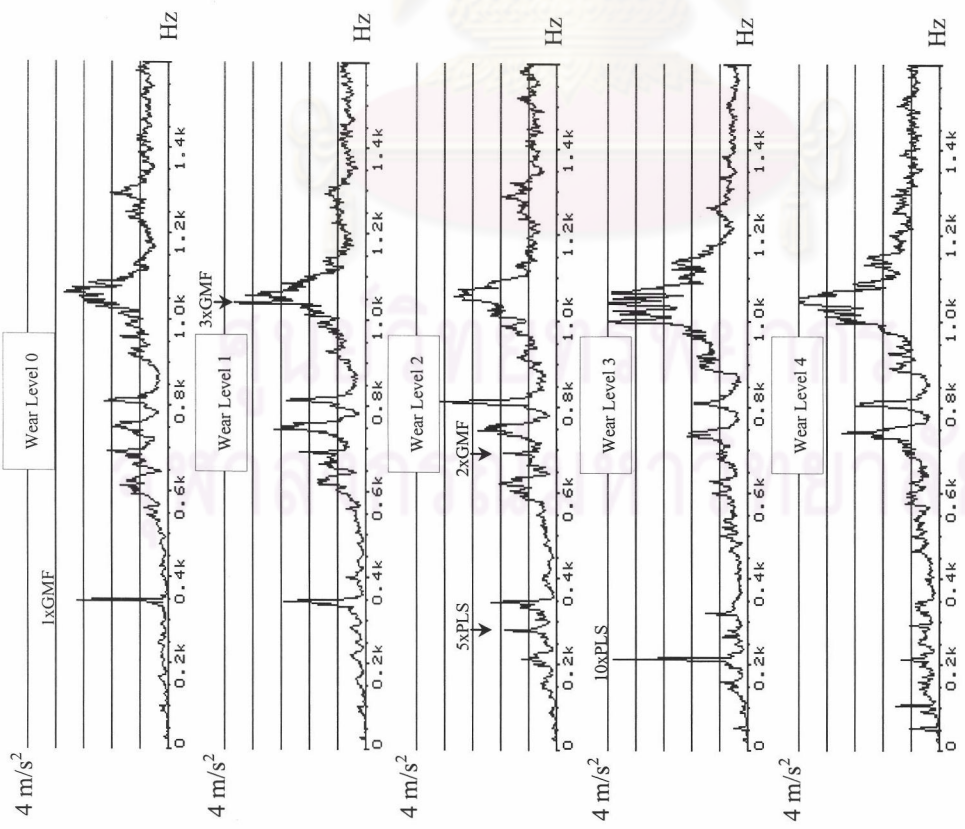
เก็บสัญญาณในแนวตั้ง

เก็บสัญญาณในแนวระดับ

รูปที่ 3-11 สัญญาณสเปกตรัม ที่สภาวะ 500 RPM ภาพ 340 W เก็บสัญญาณด้วยวิธี Zoom Processing

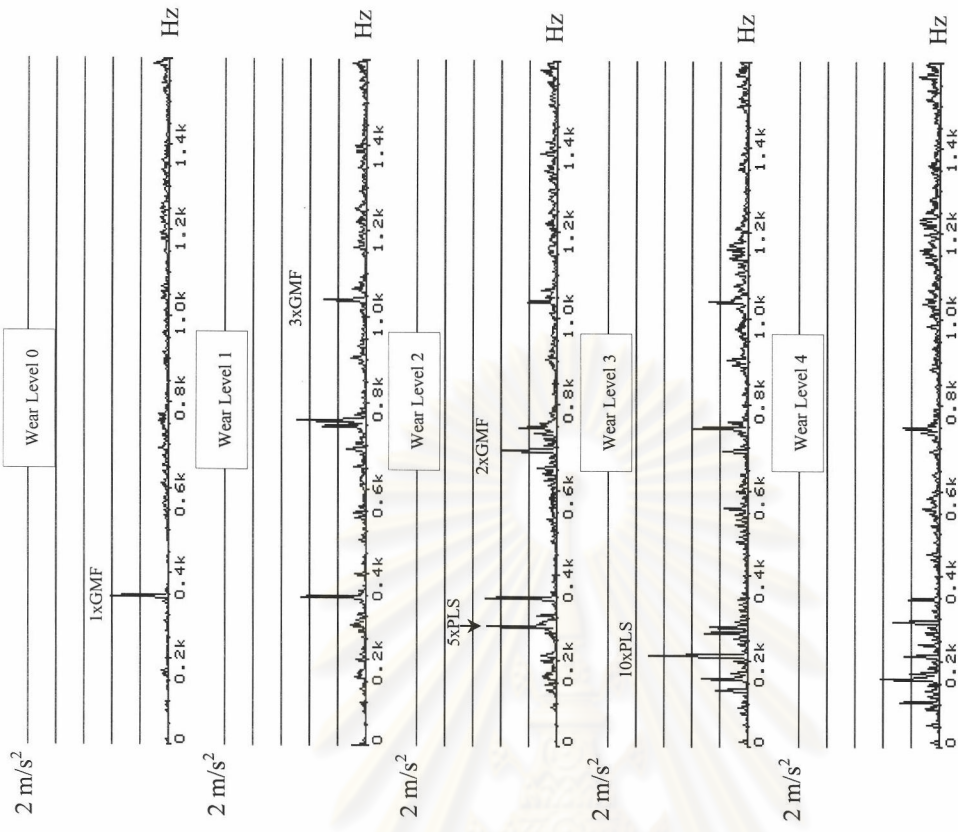
เก็บสัญญาณในแนวระดับ

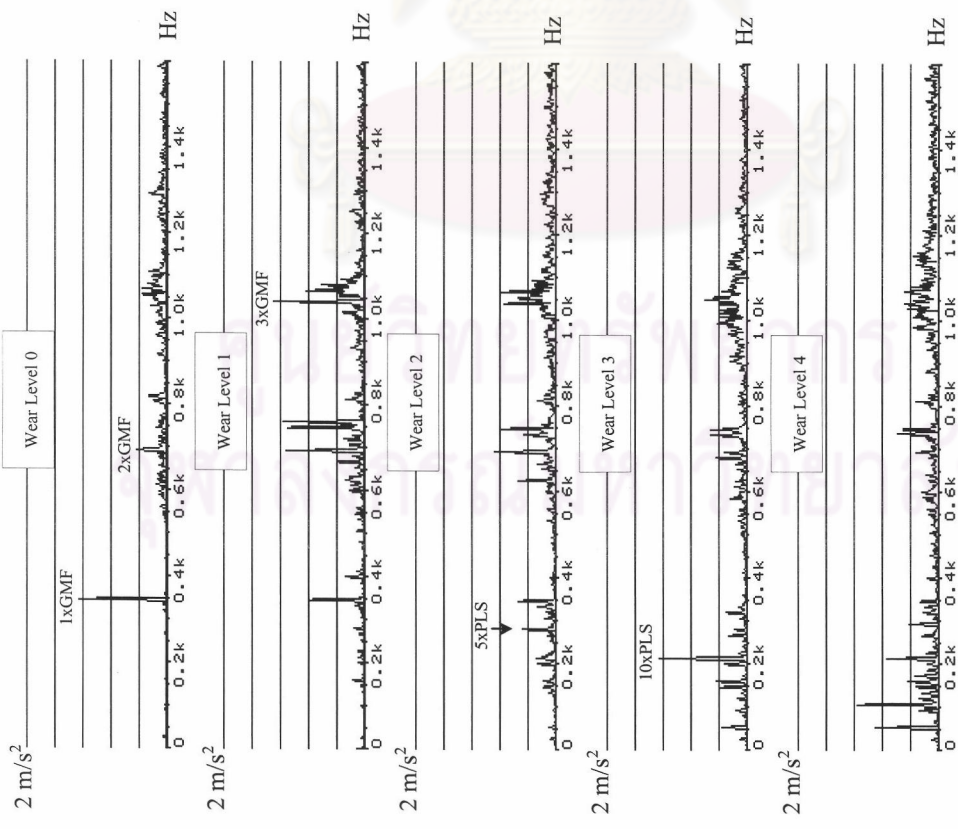
เก็บสัญญาณในแนวตั้ง

รูปที่ 3-12 สัญญาณสเปกตรัม ที่สภาวะ 800 RPM ภาระ 340 W เก็บสัญญาณด้วยวิธี Spectrum Averaging

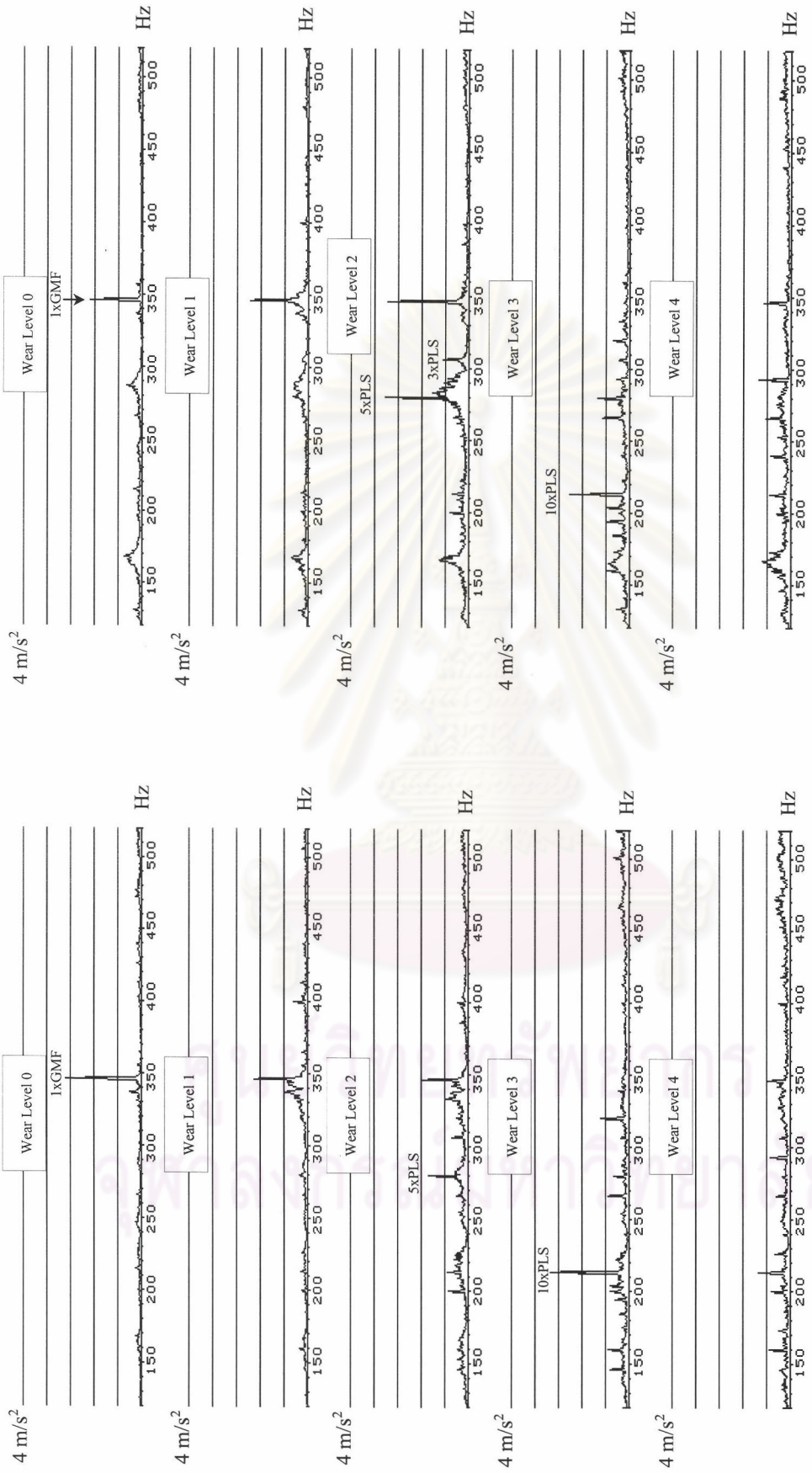

เก็บสัญญาณในแนวระดับ

เก็บสัญญาณในแนวตั้ง

รูปที่ 3-13 สัญญาณสเปกตรัม ที่สภาวะ 800 RPM ภาวะ 340 W เก็บสัญญาณด้วยวิธี Synchronous Time Averaging

เก็บสัญญาณในแนวตั้ง

เก็บสัญญาณในแนวระดับ

รูปที่ 3-14 สัญญาณสเปกตรัม ที่สภาวะ 800 RPM ภาระ 340 W เก็บสัญญาณด้วยวิธี Zoom Processing

อภิปรายผลของสัญญาณสเปกตรัม

จากรูปที่ 3-9 ถึง 3-14 โดยรวมจะพบว่าสัญญาณสเปกตรัมส่วนใหญ่จะให้ค่าแอมพลิจูดของสัญญาณที่เก็บในแนวตั้งมากกว่าสัญญาณที่เก็บในแนวระดับ และสัญญาณที่เก็บโดยวิธี Synchronous Time Averaging จะให้แอมพลิจูดที่ต่ำกว่าสัญญาณที่เก็บโดยวิธี Spectrum Averaging และ Zoom Processing ซึ่งสัญญาณที่เก็บโดยวิธี Spectrum Averaging และ Zoom Processing มีแอมพลิจูดที่ใกล้เคียงกัน สัญญาณที่ได้จากการเก็บสัญญาณแบบ Spectrum Averaging มีสัญญาณรบกวนมาก ซึ่งเห็นได้ชัดในการทดลองที่ 800 RPM โดยสัญญาณรบกวนดังกล่าวจะปรากฏในสัญญาณที่เก็บในแนวตั้งมากกว่าสัญญาณที่เก็บในแนวระดับ สัญญาณสเปกตรัมโดยรวมจะปรากฏยอดสเปกตรัมที่เด่นชัดที่ความถี่ $1 \times \text{GMF}$ แต่การเปลี่ยนแปลงแอมพลิจูดของ $1 \times \text{GMF}$ ไม่ชัดเจนตามระดับการสึกหรอ

การทดลองที่สภาวะ 500 RPM 340 W แทบจะไม่พบยอดสเปกตรัมของแถบความถี่ข้างที่เด่นชัด โดยจะพบยอดของ $6 \times \text{SBPL}$ ในสัญญาณที่เก็บโดยวิธี Spectrum Averaging ในแนวระดับที่ระดับสึกหรอที่ 0 และระดับสึกหรอที่ 5 และพบยอดสเปกตรัมของแถบความถี่ข้างของเฟืองขับฮาร์โมนิกที่ 6 และฮาร์โมนิกที่ 7 ทางด้านซ้ายของ $1 \times \text{GMF}$ ในสัญญาณที่เก็บโดยวิธี Synchronous Time Averaging ในแนวระดับตั้งแต่ระดับสึกหรอที่ 3 จนถึงระดับสึกหรอที่ 5

การทดลองที่สภาวะ 800 RPM 340 W จะพบแถบความถี่ข้างมากกว่าในการทดลองที่สภาวะ 500 RPM 340 W โดยจะพบแถบความถี่ข้างที่ความถี่ $5 \times \text{SBPL}$ และ $10 \times \text{SBPL}$ เด่นชัดในระดับสึกหรอที่ 2 และ ระดับสึกหรอที่ 3 ตามลำดับ ซึ่งพบในทั้ง 3 วิธีการเก็บสัญญาณและทั้งสัญญาณที่เก็บในแนวตั้งและสัญญาณที่เก็บในแนวระดับ ในการเก็บสัญญาณแบบ Synchronous Time Averaging พบยอดสเปกตรัมที่ความถี่ $3 \times \text{GMF}$ ที่เด่นในระดับสึกหรอที่ 1 และค่อยๆ ลดลงเมื่อระดับสึกหรอเพิ่มขึ้นจนถึงระดับสึกหรอที่ 4 และในสัญญาณจากวิธีการเก็บสัญญาณแบบ Zoom Processing โดยสัญญาณที่เก็บในแนวตั้งจะพบยอด $1 \times \text{GMF}$ ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและลดลงสลับกัน ตั้งแต่เริ่มทดลองจนถึงระดับสึกหรอที่ 3 และในทุกวิธีการเก็บสัญญาณทั้งแนวตั้งและแนวระดับจะไม่พบยอดสเปกตรัมที่ความถี่ $1 \times \text{GMF}$ ในระดับสึกหรอที่ 3

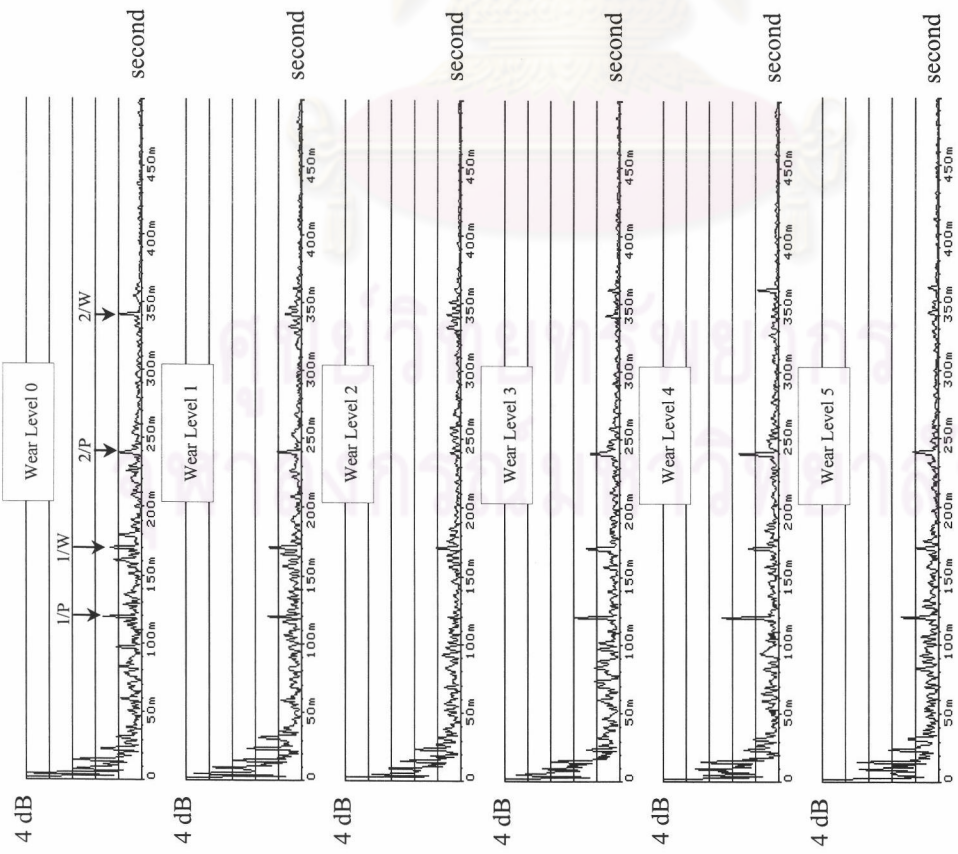
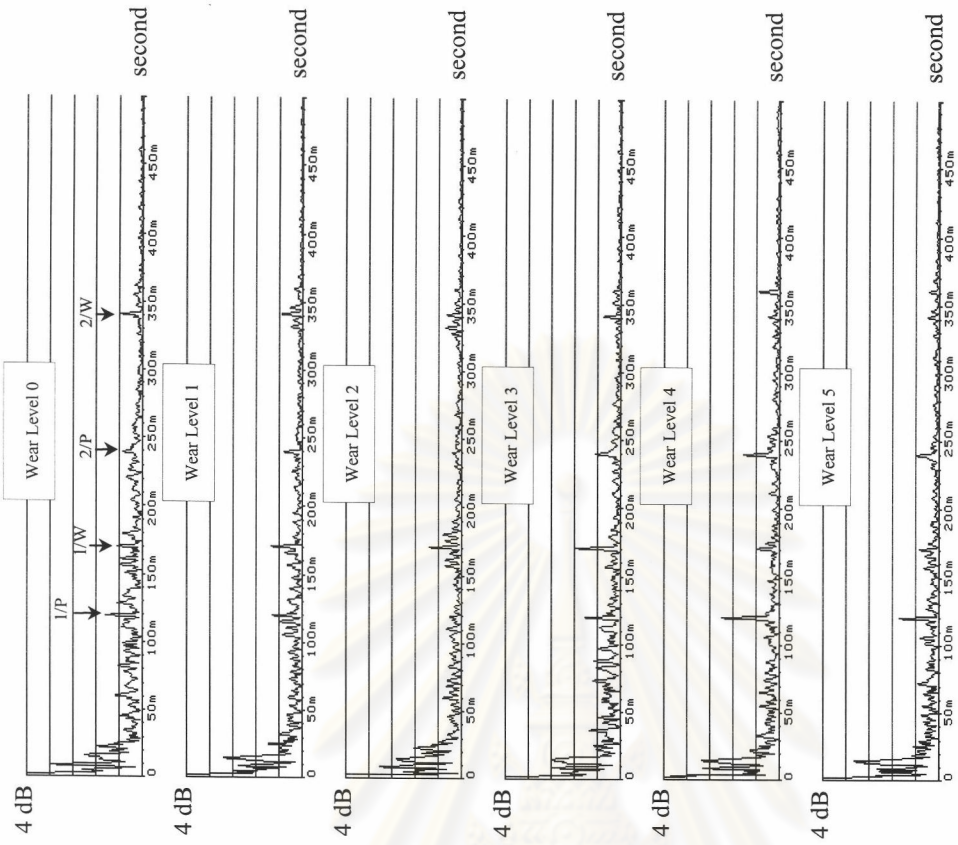
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพสัญญาณเซปส์ตรัม

พิสัยของโดเมนคิวเฟรนซีสำหรับการเก็บสัญญาณด้วยวิธีการเฉลี่ยบนโดเมนความถี่และการเฉลี่ยบนโดเมนเวลาเข้าจังหวะ กรณีการวัดสัญญาณที่ความเร็ว 500 รอบต่ออนาทีคือ 500 มิลลิวินาที และที่การวัดสัญญาณที่ความเร็ว 800 รอบต่ออนาทีคือ 250 มิลลิวินาที เมื่อใช้กระบวนการขยายความละเอียดของโดเมนความถี่จะมีพิสัยกว้างขึ้น 4 เท่า ส่วนค่าสูงสุดของเกมินิจจะเลือกตามความเหมาะสมในแต่ละกรณี รูปสัญญาณเรียงตามลำดับสภาวะการทดลองดังต่อไปนี้

- 1) สัญญาณที่ความเร็ว 500 รอบต่ออนาที
  - รูปที่ 3-15 : ภาวะ 340 วัตต์ เก็บสัญญาณด้วยวิธี Spectrum Averaging
  - รูปที่ 3-16 : ภาวะ 340 วัตต์ เก็บสัญญาณด้วยวิธี Synchronous Time Averaging
  - รูปที่ 3-17 : ภาวะ 340 วัตต์ เก็บสัญญาณด้วยวิธี Zoom Processing

- 2) สัญญาณที่ความเร็ว 800 รอบต่ออนาที
  - รูปที่ 3-18 : ภาวะ 340 วัตต์ เก็บสัญญาณด้วยวิธี Spectrum Averaging
  - รูปที่ 3-19 : ภาวะ 340 วัตต์ เก็บสัญญาณด้วยวิธี Synchronous Time Averaging
  - รูปที่ 3-20 : ภาวะ 340 วัตต์ เก็บสัญญาณด้วยวิธี Zoom Processing

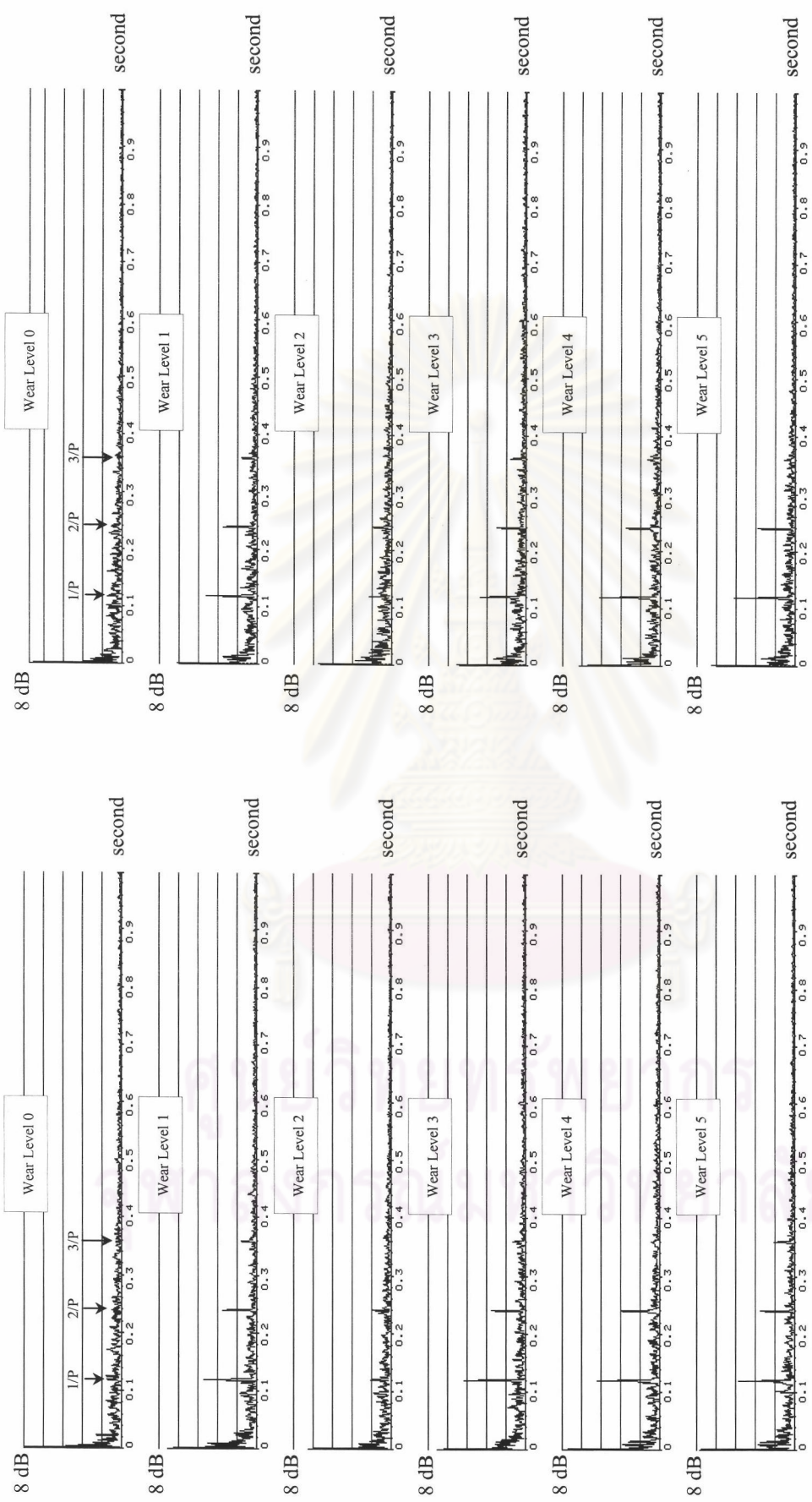
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เก็บสัญญาณในแนวระดับ

เก็บสัญญาณในแนวตั้ง

รูปที่ 3-15 สัญญาณเซนเซอร์ที่ 340 W เก็บสัญญาณด้วยวิธี Spectrum Averaging

เก็บสัญญาณในแนวดิ่ง

เก็บสัญญาณในแนวระดับ

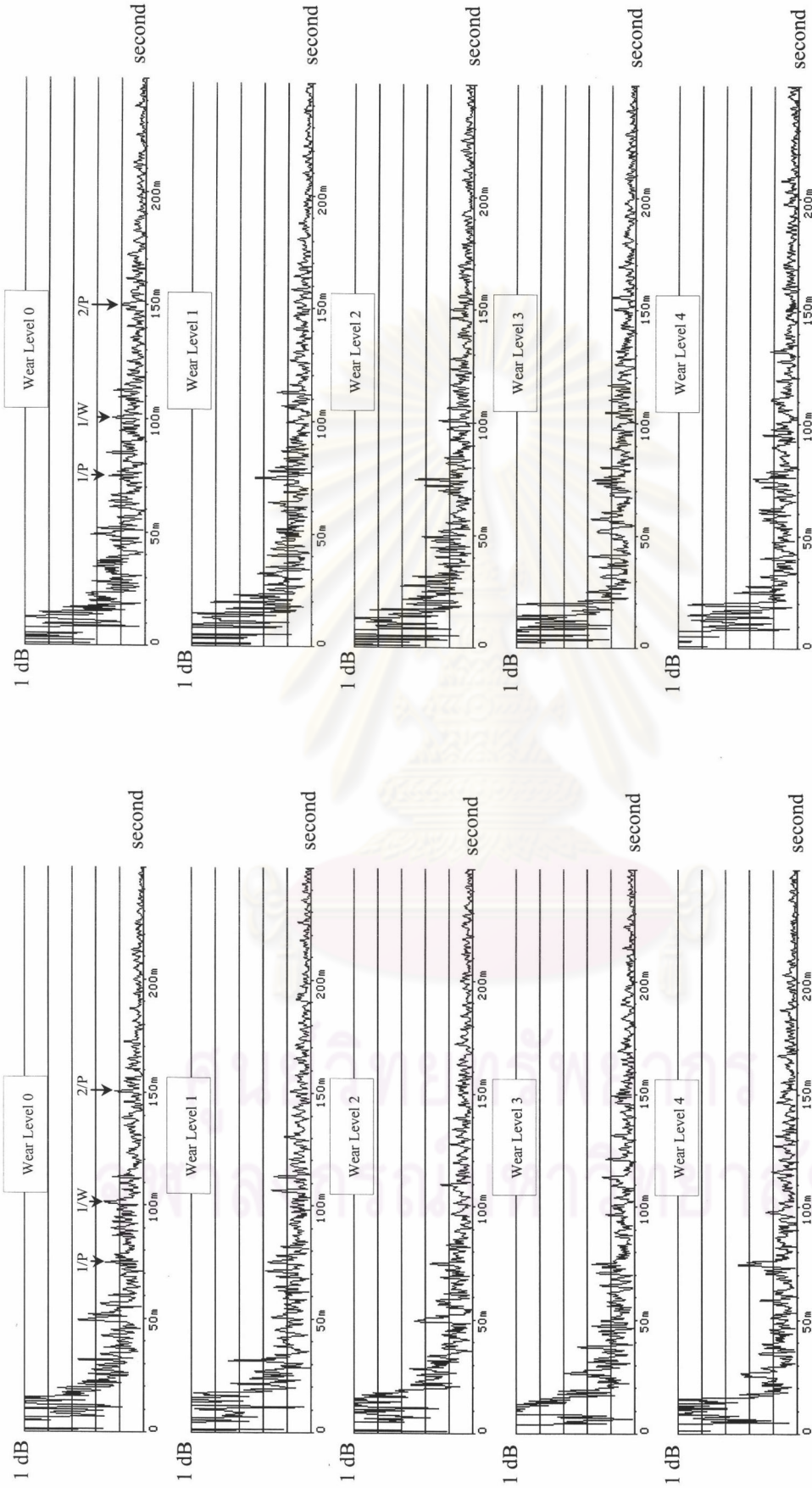
รูปที่ 3-16 สัญญาณเซปัสตรัม ที่สภาวะ 500 RPM ภาระ 340 W เก็บสัญญาณด้วยวิธี Synchronous Time Averaging

เก็บสัญญาณในแนวตั้ง

เก็บสัญญาณในแนวระนาบ

รูปที่ 3-17 สัญญาณเทปสตรีม ที่สภาวะ 500 RPM ภาระ 340 W เก็บสัญญาณด้วยวิธี Zoom Processing

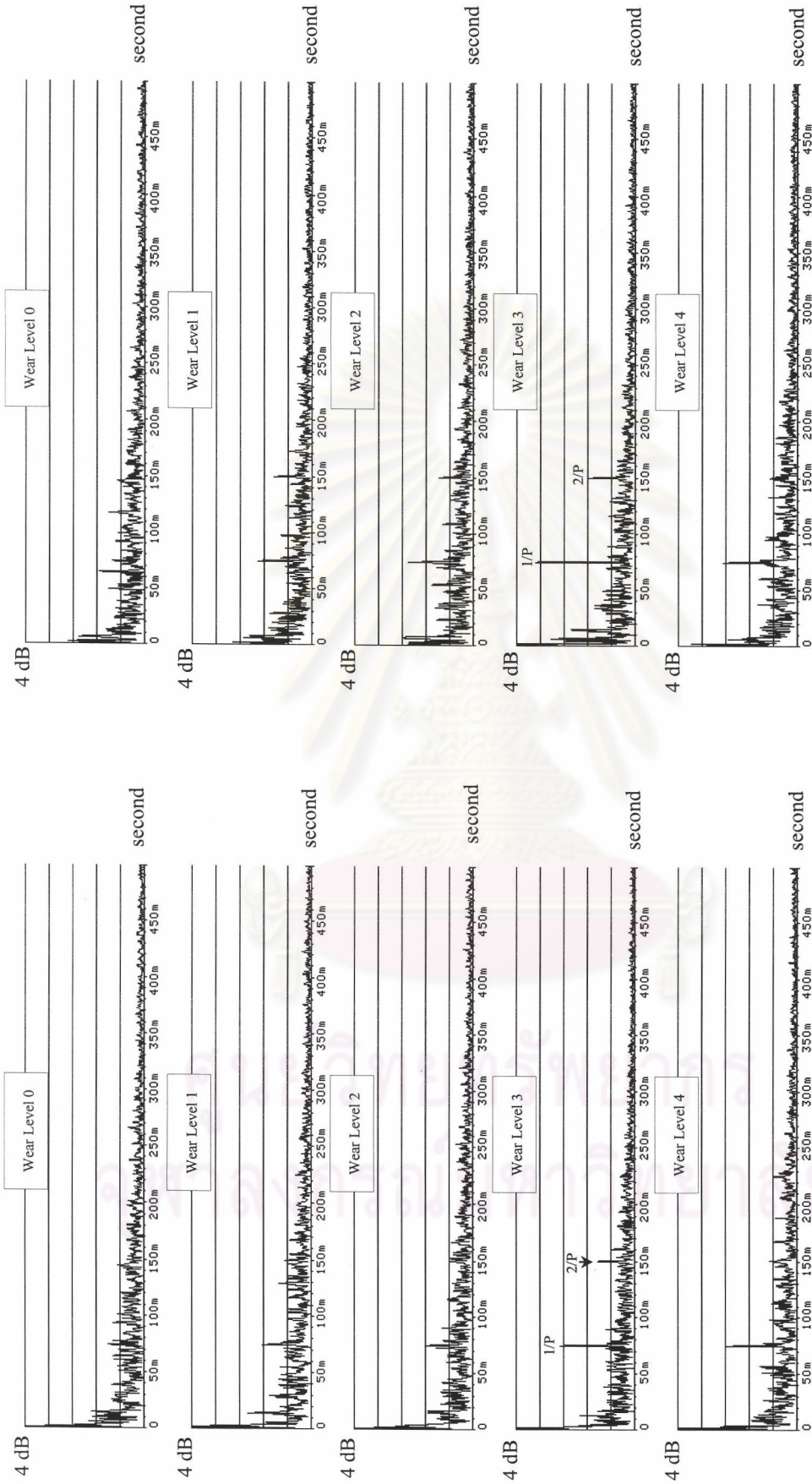

เก็บสัญญาณในแนวตั้ง

เก็บสัญญาณในแนวระดับ

รูปที่ 3-18 สัญญาณเขปสตรัม ที่สภาวะ 800 RPM ภาวะ 340 W เก็บสัญญาณด้วยวิธี Spectrum Averaging

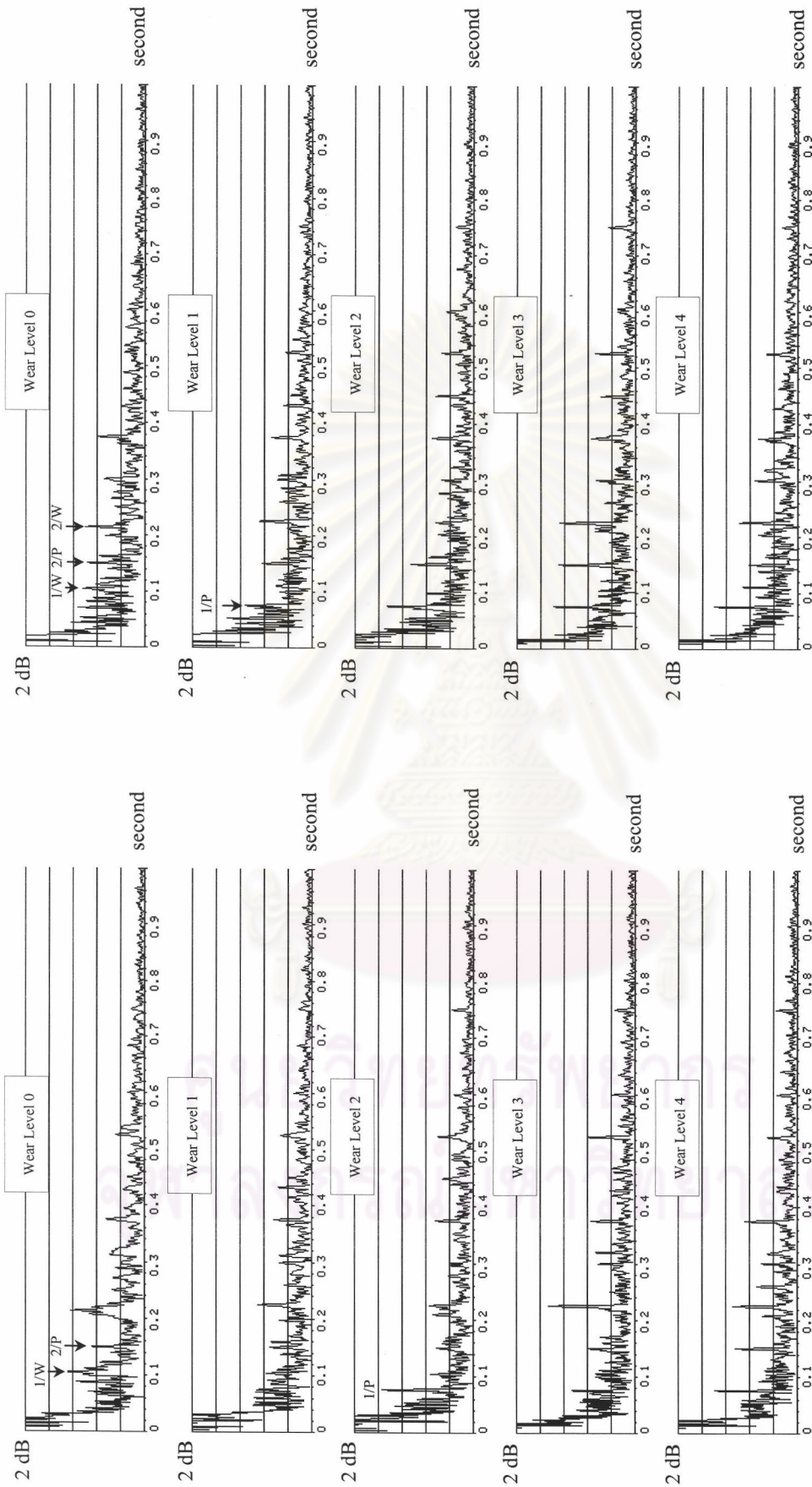

เก็บสัญญาณในแนวตั้ง

เก็บสัญญาณในแนวระดับ

รูปที่ 3-19 สัญญาณเซปัสตรัม ที่สภาวะ 800 RPM ภาระ 340 W เก็บสัญญาณด้วยวิธี Synchronous Time Averaging

เก็บสัญญาณในแนวตั้ง

เก็บสัญญาณในแนวระดับ

รูปที่ 3-20 สัญญาณเซปัสตรัม ที่สภาวะ 800 RPM ภาวะ 340 W เก็บสัญญาณด้วยวิธี Zoom Processing

อภิปรายผลของสัญญาณเซปส์ตรัม

จากรูปที่ 3-15 ถึง 3-20 พบว่าสัญญาณที่เก็บโดยวิธีการเก็บสัญญาณแบบ Synchronous Time Averaging มียอดเซปส์ตรัมที่เด่นชัดกว่าสัญญาณที่เก็บโดยวิธี Spectrum Averaging และ Zoom Processing และแกมมิจูดของเซปส์ตรัมที่ควิเฟรนซ์ต่างๆ มิได้เปลี่ยนแปลงตามระดับสีกหรือ การทดลองที่สภาวะ 500 RPM 340 W สัญญาณที่ได้จากวิธีการเก็บสัญญาณแบบ Spectrum Averaging จะพบยอดของเซปส์ตรัมที่ควิเฟรนซ์ $1/P$, $1/W$, $2/P$ และ $2/W$ ในทุกระดับสีกหรือ ยกเว้นที่ระดับสีกหรือที่ 2 และแกมมิจูดของเซปส์ตรัมที่ควิเฟรนซ์ดังกล่าวมิได้เปลี่ยนแปลงตามระดับสีกหรือ โดยจะพบทั้งสัญญาณที่เก็บในแนวตั้งและสัญญาณที่เก็บในแนวระดับ สัญญาณที่ได้จากวิธีการเก็บสัญญาณแบบ Synchronous Time Averaging จะพบยอดของเซปส์ตรัมเฉพาะที่ควิเฟรนซ์ของเฟืองขับคือที่ $1/P$, $2/P$ และ $3/P$ ทั้งสัญญาณที่เก็บในแนวตั้งและสัญญาณที่เก็บในแนวระดับ โดย $1/P$ และ $2/P$ จากสัญญาณที่เก็บในแนวระดับมีแนวโน้มที่โตขึ้นตามการสีกหรือตั้งแต่ระดับสีกหรือที่ 3 จนถึงระดับสีกหรือที่ 5 ในขณะที่ $3/P$ มีแนวโน้มที่ลดลงหรือตั้งแต่ระดับสีกหรือที่ 3 จนถึงระดับสีกหรือที่ 5 ทั้งสัญญาณที่เก็บในแนวตั้งและแนวระดับ สัญญาณที่เก็บโดยวิธี Zoom Processing จากสัญญาณที่เก็บในแนวตั้งและแนวระดับ พบยอดเซปส์ตรัมที่ควิเฟรนซ์ $1/P$, $1/W$, $2/P$, $2/W$, และ $3/W$ โดยยอดเซปส์ตรัมที่แกมมิจูด $2/P$ เด่นชัดที่สุดในขณะที่ไม่พบยอดที่แกมมิจูดที่ $3/P$ ในทุกระดับสีกหรือยกเว้นระดับสีกหรือที่ 0 กับระดับสีกหรือที่ 4 ทั้งนี้เนื่องจากมาจากยอดของเซปส์ตรัมที่ควิเฟรนซ์ทั้งสองอยู่ใกล้กันมากจึงอาจเกิดการซ้อนทับกันของยอดที่ควิเฟรนซ์ทั้งสอง

การทดลองที่สภาวะ 800 RPM 340 W ยอดของเซปส์ตรัมที่ควิเฟรนซ์ต่างๆ ที่สภาวะนี้ไม่เด่นชัดเท่ากับที่สภาวะ 500 RPM 340 W โดยสัญญาณที่ได้จากการเก็บสัญญาณโดยวิธี Spectrum Averaging จะสังเกตเห็นยอดของเซปส์ตรัมที่เด่นชัดที่ควิเฟรนซ์ $1/P$ เพียงยอดเดียว และไม่เปลี่ยนแปลงตามระดับสีกหรือทั้งสัญญาณที่เก็บในแนวตั้งและแนวระดับ ส่วนการเก็บสัญญาณโดยวิธี Synchronous Time Averaging พบยอดเซปส์ตรัมที่เด่นชัดกว่าสัญญาณที่เก็บโดยวิธี Spectrum Averaging โดยพบยอดเซปส์ตรัมที่ควิเฟรนซ์ $1/P$ และ $2/P$ ซึ่งจะเด่นชัดมากในสัญญาณที่เก็บในแนวระดับที่ระดับสีกหรือที่ 3 ส่วนสัญญาณที่ได้จากการเก็บสัญญาณโดยวิธี Zoom Processing จะพบยอดของเซปส์ตรัมที่ควิเฟรนซ์ $1/P$, $1/W$, $2/P$, $2/W$ และ $3/P$ โดยยอดเซปส์ตรัมที่ $1/P$, $2/P$ และ $3/P$ จะมีความเด่นชัดมากในระดับสีกหรือที่ 3 ของสัญญาณที่เก็บในแนวระดับ และระดับสีกหรือที่ 4 ของสัญญาณที่เก็บในแนวตั้ง

การเก็บสัญญาณด้วยกระบวนการขยายความละเอียดบนโดเมนความถี่ พิสัยของควิเฟรนซ์จะกว้างขึ้น ความละเอียดจึงลดลงทำให้ยอดเซปส์ตรัมปรากฏที่ควิเฟรนซ์ซึ่งไม่ตรงกับคาบการหมุนของทั้งเฟืองขับและเฟืองตาม